

26 . 4 . 1961 Tarihli ve 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Buna Bir Ek Madde ile 5 Geçici Madde Eklenmesi; 24 . 5 . 1961 Tarihli ve 304 Sayılı Cumhuriyet Senatosu Üyelerinin Seçimi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 25 . 5 . 1961 Tarihli ve 306 Sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Maddelerinin Kaldırılması Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 30 . 5 . 1979 - Sayı : 16651)

No.
2234

Kabul tarihi
17 . 5 . 1979

MADDE 1. — 26 . 4 . 1961 Tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun, 1, 5, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 68, 75, 77, 78, 86, 87, 91, 92, 93, 94, 97, 103, 112, 117, 122, 123, 124, 125, 128, 130, 133, 134, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 151, 154, 155, 157, 158, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 170, 171, 180, 181, 182 ve 183 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kanunun Uygulanacağı Seçimler :

Madde 1. — Özel kanunlarına göre yapılacak Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, il genel meclisleri, belediye başkanları, belediye meclisleri, muhtarlar, ihtiyar meclisleri ve ihtiyar heyetleri seçimlerinde bu Kanun hükümleri uygulanır.

Sandık Bölgesi :

Madde 5. — Seçimlerde, her seçim bölgesi gerektiği kadar sandık bölgesine ayrılır.

Bir sandık bölgesi, esas itibariyle (300) seçmeni kapsar. Birden çok mahalle veya semt gibi toplu yerleşim birimlerinden oluşan muhtarlıklar, her birinde (300) seçmenin varlığı aranmaksızın, mesafe durumu ve ulaşım güçlükleri dikkate alınarak, gereken sayıda sandık bölgesine ayrılabilir.

Seçmen sayısı (400)'ü aşmayan seçim bölgelerinde seçmenler oylarını bir sandıkta verebilirler.

Seçim İşlerinin Yürütülmesi :

Madde 9. — Seçim işleri, seçim kurullarınca yürütülür.

Valiler, kaymakamlar, belediye başkanları, muhtarlar ve bütün kamu görevlileri her türlü seçim işleri ve seçmen kütükleri yazımında, seçim kurullarının istediği bilgileri ve belgeleri, gecikmeden, süresinde ve doğru olarak göndermeye mecburdur.

Seçim Kurulları :

Madde 10. — Ankara'da bir Yüksek Seçim Kurulu, her seçim çevresinde bir il seçim kurulu, her ilçede bir ilçe seçim kurulu ve seçim bölgelerine konulacak her sandık için bir sandık kurulu bulunur.

İl merkezlerinde, ayrıca bir merkez ilçe seçim kurulu teşkil olunur.

Son nüfus sayımına göre nüfusu 200.000'i aşan ilçelerde, köy ve mahalle sınırları (seçim bölgeleri) esas alınarak ve mümkün olduğu nispette nüfus sayısında eşitlik gözetilerek; birden fazla ilçe seçim kurulu teşkil edilir.

İl belediyeleri ile ilçe belediyeleri dışında; ilçe dahilindeki (merkez ilçe dahil) diğer belediyeler; bölünme yapılmaksızın, mahalleleri ile birlikte bir bütün olarak ilçe seçim kurullarından birine bağlanır.

Yüksek Seçim Kurulu :

Madde 11. — Yüksek Seçim Kurulu, bu Kanun hükümleri gereğince seçilen yedi asıl ve dört yedek üyeden kurulur.

Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.

Asıl ve yedek yeni üyelerin tamamının seçilmelerine kadar eski üyeler görevlerine devam ederler.

Altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca, kendi üyeleri arasından olmak üzere gizli oyla onbir kişi seçilir. Bunlar, gizli oy ve salt çoğunlukla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler. Başkan ve başkanvekilinin görev süresi dört yıldır.

Başkanvekili, başkanlık görevlerinin yapılmasında başkana yardım ve bulunmadığı zaman ona vekillik yapar. Başkanvekilinin de engeli halinde, asıl üyelerin en yaşlısı başkanlık görevini yerine getirir.

Her yenileme seçiminden sonra, Yargıtay ve Danıştay üyeleri arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Başkan ve başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Üye Seçimi Zamanı :

Madde 12. — Süresi biten Yüksek Seçim Kurulu üyeleri yerine yenilerinin seçimi için, her iki yılda bir Ocak ayının ilk haftasında seçim yapılır.

Bu süre içinde üye sayısında azalma olursa, yukarıdaki madde gereğince tamamlanır. Bu yoldan seçilen kimse, yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar.

Görev ve Yetkileri :

Madde 14. — Yüksek Seçim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır :

1. Seçimlerde, içine oy pusulası konulacak olan zarfların, icabında her seçim için başka başka renk ve ölçüde olmak ve gerek piyasada, gerek Devlet Malzeme Ofisince imal edilen veya ettirilen veya depolarında bulunan zarfların renklerinden ve ölçülerinden farklı ve kâğıdında «Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu» filigranı bulunmak üzere, yeteri kadar özel zarf imal ettirmek ve bu imalatı, kâğıt hamurundan başlayarak zarfın imaline ve teslim alınmasına kadar olan safhalarını; üyeleri arasından seçeceği üç yargıçım devamlı gözetim ve denetimi altında yaptırmak ve bu zarfları, il seçim kurullarına, her ilin ihtiyacına yetecek sayıda, alındı belgeleri karşılığında göndermek,

2. Özel zarfların imali için gerekli «Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu» filigran kalıpları ile zarf ölçü kalıplarını yaptıırıp gerekli miktarda kâğıt ve zarf imalinden sonra saklamak,

Katlanıp bir kenarı yapıştırıldıktan sonra zarf haline gelebilen «Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu» filigranını taşıyan birleşik oy pusulalarını, her (400)'ü ve her (400)'lük paketi, aynı numarayı taşımak üzere bastırmak ve her sandık için bir paket, ilçe seçim kurullarına zamanında ulaştırmak,

Oyunu kullanan seçmenin parmağının işaretleneceği özel boyayı ithal veya imal ettirmek, sandık kurullarında zamanında bulundurmak, saklamak.

3. Bu Kanunda sözkonusu edilen bütün işlemlerin gerektirdiği form, evrak, liste gibi her türlü basılı kâğıdın tasarım ve baskısını yaptırmak, il ve ilçe seçim kurullarına zamanında ve ihtiyacı kadar ulaşımını sağlamak,

4. Tüzüklerine göre ilk genel kongrelerini yapmış olup en az 15 ilde, en az altı ay evvel il ve ilçe teşkilatını kurmuş bulunan siyasi partilerin adlarını, ilçe seçim kurullarının yeniden kurulması için öngörülen ayın ikinci haftasında tespit ve ilan etmek,

5. İl ve ilçe seçim kurullarının teşekkülünü sağlamak, il seçim kurullarının teşekkülüne, işlemlerine ve kararlarına karşı yapılacak itirazları, oy verme gününden önce ve itiraz konusunun gerektirdiği süratle, kesin karara bağlamak,

6. Adaylığa ait itirazlar hakkında bu Kanun ve özel kanunları gereğince kesin karar vermek,

7. İl seçim kurullarınca, oy verme günü işlemleri hakkında verilmiş olan kararlara karşı yapılan itirazları derhal inceleyip kesin karara bağlamak,

8. İl seçim kurullarınca düzenlenen tutanaklara karşı yapılan itirazları inceleyip kesin karara bağlamak,

9. Seçimlerden sonra, kendisine süresi içinde yapılan, seçimin sonucuna müessir olacak ve o çevre seçiminin veya seçilenlerden bir veya birkaçının tutanağının iptalini gerektirecek mahiyette itirazları, altkurullara yapılan itirazların silsilesine ve sürelerine uygunluğunu araştırmaksızın inceleyip kesin karara bağlamak,

10. İl seçim kurulları başkanlıklarınca seçim işlerinin yürütülmesi hakkında sorulacak hususları derhal cevaplandırmak ve seçimin bütün yurttta düzenle yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak ve bu hususta gereken genelgeleri zamanında yapmak,

11. Siyasi partilerin, yasama meclisleri genel ve ara seçimlerine ve belediye başkanlığı ile belediye ve il genel meclisi üyelikleri genel seçimlerine katılabilmeleri için, kendi tüzüklerine göre ilk genel kongrelerini yapmış olup en az 15 ilde oy verme gününden en az altı ay evvel il ve illere bağlı bütün ilçelerde ilçe teşkilatlarını kurmuş bulunmaları veya ilk genel kongrelerini yapmış olmaları kaydıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Birleşik Toplantısında gruba sahip olmaları gereklidir. Bu esaslar dairesinde seçime katılabilecek siyasi partileri tespit ve seçimin başlangıç tarihinden on gün, seçimin yenilenmesi halinde yenileme kararının ilanından sonraki beş gün içinde ilan etmek,

12. Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü kuruluş ve işleyişi ve diğer çalışma konuları ile ilgili ilkeleri belirlemek, yönetmelikleri yayınlamak, programlarını yapmak ve denetlemek,

13. Kanunla kendisine verilen başkaca görevleri yapmak.

İl Seçim Kurulu :

Madde 15. — İl Seçim Kurulu, iki yılda bir Ocak ayının son haftasında, il merkezinde görev yapan en yüksek dereceli üç yargıçtan kurulur. Bunlardan derecesi en yüksek olanı kurulun başkanıdır. Kurulun yargıçlardan iki de yedek üyesi vardır. Bu suretle kurulan il seçim kurulu iki yıl süre ile görev yapar.

Kurul başkanlığı ile asıl ve yedek üyelikleri için, aynı derecedeki yargıçlar arasında en kıdemlisi ve kıdemde eşitlik halinde en yaşlısı görevlendirilir.

İl seçim kurulu başkanlığı ile, asıl ve yedek üyeliklerini ve ilçe seçim kurulu başkanlığını yapacak olan yargıçlardan biri herhangi bir sebeple bu görevi yapamaz ve o yerde bu görevi yapabilecek başka bir yargıç da bulunmazsa, o yerin bağlı olduğu ağır ceza mahkemesinin yargı çevresi içinde bulunan ve görevinden ayrılmasında sakınca görülmeyen bir yargıca, merciince bu yetki verilir.

Eksiklerin, ağır ceza çevresi içindeki yargıçlardan tamamlanmasına imkân bulunmayan hallerde, bu ağır ceza merkezine en yakın ağır ceza mahkemelerinin yargı çevresi içindeki yargıçlardan biri, yukarıdaki usule göre yetki verilerek gönderilir.

Bu suretle kendisine yetki verilen yargıcın gelip görevine başlamasına kadar, seçim kurulu başkanlığını, kurulun kendi arasından gizli oyla seçeceği bir üye yapar.

Siyasi Parti Temsilcileri :

Madde 17. — Son Milletvekili ve Cumhuriyet Senatosu genel ve ara seçimlerinde kendi listesinden yasama meclislerinden birine seçilmiş en az bir üyeye sahip olan veya 14 ncü maddenin dördüncü bendi gereğince Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilan edilen siyasi partilerden o il ve ilçede teşkilatı bulunanlar, il ve ilçe seçim kurullarında birer temsilci bulundurulur. Bu temsilciler kurulun bütün çalışmalarına ve görüşmelerine katılırlar, oy kullanamazlar. Ancak, Yüksek Seçim Kurulunca 14 ncü maddenin onbirinci bendi gereğince yapılan ilandan seçime katılamayacağı anlaşılan veya o seçim çevresinde seçime katılmayan partilerin bu kurullarda temsilci bulundurma hakları sona erer.

Görüşülen iş hakkında siyasi partiler temsilcileri görüşlerini bildirirlerse, kurul, bunları da dinledikten sonra, kendi arasında işi görüşerek karar verir ve kararı temsilcilere bildirir.

Siyasi parti temsilcilerinin toplantılara katılmamaları, işlerin görüşülmesini durdurmaz.

İlçe Seçim Kurulu :

Madde 18. — İlçe seçim kurulu, iki yılda bir Ocak ayının son haftasında, bir başkan ile altı asıl ve altı yedek üyeden kurulur ve iki yıl süre ile görev yapar. İlçedeki en yüksek dereceli yargıç kurulun başkanıdır. Bu kurul asıl üyeleriyle toplanır. Bir asıl üyenin katılmadığı toplantıya, öncelikle o üyenin yedeği çağırılır.

İlçede aynı derecede birkaç yargıç bulunduğu takdirde en kıdemlisi, kıdemde de eşitlik halinde en yaşlısı seçim kuruluna başkanlık eder.

İl merkezlerinde kurulacak merkez ilçe seçim kurullarına, il seçim kurullarına başkanlık edecek yargıçtan sonra gelen en yüksek dereceli yargıç, kıdem ve yaş sırasına göre başkanlık eder.

İlçe Seçim Kurulu Üyelikleri :

Madde 19. — 1. İlçe seçim kurulunun dört asıl ve dört yedek üyesi siyasi partilerden alınır. Bu üyeler aşağıda yazılı olduğu gibi belli edilir :

İlçe seçim kurulu başkanı, bu kurulun yeniden kurulması için yukarıdaki maddede öngörülen sürenin başında, ilçede teşkilatı bulunan ve son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiye birer asıl ve birer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ eder.

Bu işlemle belirlenen veya süresi içinde ad bildiren siyasi parti sayısı dörtten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler, aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden, o ilçede aldıkları oyların büyüklük sırasına göre, aynı usulle tamamlanır.

Oylarda eşitlik halinde ad çekilir.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasına rağmen dört asıl ve dört yedek üyenin tümü belirlenemediği takdirde, 14 ncü maddenin dördüncü bendi gereğince Yüksek Seçim Kurulunun ilan ettiği siyasi partilerden o ilçede teşkilatı bulunanlar tespit edilerek bunlar arasında ad çekilir. Ad çekmedeki sıraya göre, adı çıkan, eksik üyelik sayısı kadar siyasi partinin, yukarıda yazılan usulle bildireceği kimseler ilçe seçim kurulu üyesi olur.

İlçe seçim kurulunun bu bentte gösterilen üyeliklerinden eksik kalanlar, ikinci bent hükümleri gereğince tamamlanır.

2. Diğer iki asıl ve yedek üyelikle yukarıdaki bentte yazılan işlemler sonucunda eksik kalan asıl ve yedek üyelikler, ilçe merkezinde görev yapan ve toplam memuriyet süresi on yıldan fazla olan, yasama meclisleri veya yerel idare seçimlerinden birine siyasi parti adayı veya aday adayı olarak katılmamış ve evvelce hiç bir siyasi partiye kaydolmamış Devlet memurlarını gösteren, o ilçedeki görev süreleri esas alınarak düzenlenecek listenin ilk sekiz sırasında yer alanlar arasından ad çekme ile belli edilir. Ad çekme, birinci bent hükümleri gereğince tespit edilen asıl üyeler huzurunda ilçe seçim kurulu başkanı tarafından yapılır. Ad çekme sırasında, adları önce çıkanlar asıl, sonrakiler sıra ile yedek üye olur. Bu yoldan her asıl üyenin yedeği belirlenir. Ancak, aynı bakanlığa mensup memurlardan birden fazla asıl üye olamaz; zorunlu durumlar saklıdır.

3. İlçe seçim kurulu başkanı, siyasi partiler arasında yapılan ad çekmenin gün ve saatini, ad çekmeye katılan siyasi partilere tebliğ eder.

Görev süresi içinde asıl üyeliklerde vukubulacak boşalmalar, eksilen asıl üyenin yerine kendi yedeği getirilmek suretiyle doldurulur. Yedek üyeliklerdeki eksilmeler, eksilen üyenin niteliğine göre, seçilmesinde uygulanan hükümler gereğince tamamlanır.

14 ncü maddenin onbirinci bendi gereğince yapılan tespit ve ilandan seçime katılmayacağı anlaşılan veya o seçim çevresinde seçime katılmayan partinin ilçe seçim kurulundaki üyelerinin görevi sona erer. Bu yoldan boşalan üyelikler, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçe seçim kurulunda üyesi bulunmayan partiler hakkında birinci bentte yazılan hükümlerin uygulanmasıyla belirlenir.

İlçe seçim kurulunda boşalan göreve getirilen kimse, yerine geldiği üyenin süresini tamamlar.

Sandık Kurulu :

Madde 21. — Sandık kurulu bir başkan ile altı asıl ve altı yedek üyeden kurulur. Bu kurul asıl üyeleriyle toplanır.

Sandık Kurulu Başkanının Seçimi :

Madde 22. — İlçe seçim kurulu başkanı, ilçe seçim kuruluna siyasi partiler dışından getirilen asıl üyelerle görüşerek sandığın kurulacağı seçim bölgesi içindeki veya dışındaki seçmenler arasından iyi ün sahibi olmak-

la tanınmış, okur - yazar kimselerden, kurula bağlı seçim bölgelerindeki sandıklardan her biri için birer kişi olmak üzere bir liste düzenler.

Kurulun, siyasi partilerden seçilmiş asıl üyelerinden her biri de, ilçe seçim kurulu başkanınca belirlenecek süre içinde, yukarıdaki fıkrada gösterilen nitelikte birer liste düzenleyerek başkanlığa verir. Belirlenen süre içinde liste vermeyen parti temsilcisi, bu haktan vazgeçmiş sayılır.

Yukarıdaki fıkralar gereğince düzenlenen listelerde her sandık için adı önerilen başkan adayları arasında ad çekilerek sandık kurulu başkanları belirlenir.

Şu kadar ki, 648 sayılı Siyasi Partiler Kanununa göre partilere üye olamayacak kimseler ile köy muhtarları, görev yaptıkları köylerde sandık kurulu başkanı olamazlar.

Sandık kurulu başkanının görevi başına gelmemesi halinde, yerine kurul üyelerinden en yaşlısı başkanlık eder.

Sandık Kurulu Üyelikleri :

Madde 23. — Sandık kurulu üyelikleri aşağıdaki şekilde belli edilir :

İlçe seçim kurulu başkanı, o seçim çevresinde seçime katılan ve ilçede teşkilatı bulunan siyasi partilerden, son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan beş partiye, her sandık için birer asıl ve birer yedek üye adını beş gün içinde bildirmelerini tebliğ eder.

Bu yoldan tespit edilen sandık kurulu üye sayısı beşten az olduğu takdirde, eksik kalan üyelikler, aynı şartları taşıyan diğer siyasi partilerden, aldıkları oyların büyüklük sırasına göre, aynı usulle tamamlanır.

Oylarda eşitlik halinde ad çekilir.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasına rağmen beş asıl ve beş yedek üyenin tümü belirlenemediği takdirde, o ilçede seçime katılan ve teşkilatı bulunan diğer siyasi partiler arasında ad çekilir. Ad çekmedeki sıraya göre, adı çıkan, eksik üyelik sayısı kadar siyasi partinin yukarıda yazılan usulle bildireceği kimseler, sandık kurulu üyesi olur.

Bundan başka, sandığın bulunduğu köy ve mahalle ihtiyar heyeti ve ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyelerinden keza ad çekme ile iki kişi seçilir. Bu ad çekme sırasına göre ilki asıl, diğeri yedek üyedir. Şu kadar ki; bu fıkra gereğince görevlendirilecek sandık kurulu asıl ve yedek üyeliklerine yetecek kadar ihtiyar heyeti ve ihtiyar meclisi asıl ve yedek üyesi bulunmayan köy ve mahallelerde noksan üyelikler, yukarıdaki fıkralarda yazılan hükümlerin sandık kurullarına üye vermemiş partiler hakkında uygulanmasıyla tamamlanır.

Yukarıdaki fıkralar gereğince belirlenen sandık kurulu asıl üyelerinden göreve gelmeyeninin yerine, öncelikle, gelmeyen üyenin yedeği alınır.

Sandık kurulu başkanı ve üyelikleri için ad çekme işlemleri, ilçe seçim kurulu huzurunda, bu kurulun başkanı tarafından yapılır.

Üyeliklerin bu şekilde doldurulması mümkün olmazsa, eksikler, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, o çevrede bulunan ve sandık kurulunda görev verilmesinde sakınca olmayan kimselerden doldurulur.

Sandık Kurullarının Kurulması ve Görev Süresi :

Madde 24. — Sandık kurulları Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilan edilen tarihte kurulur.

Bu kurulların asıl ve yedek üyeleri, her seçim çevresinin yerel özellikleri gözönüne alınarak Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilecek tarihlerde göreve başlarlar ve sayıma ilişkin evrak ve belgeler ilçe seçim kuruluna teslim edilinceye kadar aralıksız çalışmaya devam ederler.

Kurullarda Görev Alamayacak Olanlar :

Madde 26. — İdare amirleri, zabıta amir ve memurları, Askeri Ceza Kanununun 3 ncü maddesinde yazılı askeri şahıslar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve adaylar, bu Kanunda gösterilen kurullara seçilemezler.

648 sayılı Siyasi Partiler Kanununa göre, siyasi partilere üye olamayacak kimseler; bu kurullarda üye, müşahit veya temsilci olarak, siyasi partiler tarafından görevlendirilemezler.

Kuruluş ve Tanımlar :

Madde 28. —

A) Kuruluş :

Yüksek Seçim Kuruluna bağlı olarak Ankara'da bir «Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü» ile her ilçede «Seçmen Kütükleri Bürosu» kurulmuştur.

B) Tanımlar :

1. Bu Yasaya göre seçmen olan vatandaşları tek olarak tanımlayan ve seçmenin oturduğu yeri belirleyen bilgileri kapsayan bilgisayar ortamına «Seçmen Kütüğü» denilir.

2. Seçmen Kütüğü, Yüksek Seçim Kuruluna bağlı olarak kurulan Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü tarafından, bu Yasaya uygun olarak tasarlanacak, planlanacak, yönetilecek ve yürütülecek çalışmalarla elde edilir.

3. Bir seçmene ait ve seçmeni tanımlamak için kullanılan; adı, soyadı, doğum yılı ve doğum yeri gibi kayıtların her birine «Veri» denilir.

4. Bir seçmeni tek olarak tanımlayan verilerin bütününe «Seçmene Ait Bilgi» denilir.

5. Seçmenin devamlı oturduğu konutun bulunduğu ilçe, muhtarlık, sokak isimleri ile binanın kapı ve varsa daire numarası «Seçmenin Adresi»'dir.

6. Her seçmen; seçmen kütüğü sıra numarası, adı, soyadı, ana ve babasının adı, doğduğu ilçe, doğum yılı ile belirlenir ve tanımlanır.

7. Seçmen kütüğündeki bilgilerin; bu Kanunda yazıldığı şekilde değiştirilmesi, düzeltilmesi ve tamamlanmasına Seçmen Kütüğünün «Güncelleştirilme»'si denilir.

Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü Çalışma Amaç ve İlkeleri :

Madde 29. — Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü kuruluşunun çalışma amacı; yasalara uygun olarak seçmen vatandaşın eksiksiz belirlenmesini, mükerrer yazımın önlenmesini, seçmenin kolay, hızlı, doğru oy vermesini, seçimin çabuk sonuçlanmasını, mükerrer oy kullanan seçmenlerin tespitini, vatandaşların görev ve sorumluluklarına uygun siyasal haklarını yüksek oranda kullanmalarını sağlayacak bilginin; toplanması, düzenlenmesi, saklanması, işlenmesi, kullanılabilir hale getirilmesi ve gerekli yerlere ulaştırılmasını ve dağıtımını sağlamaktır.

Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü; çalışmalarını, proje, program, raporlama ve gelişmiş yönetim tekniklerine uygun olarak Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilen ilkeler içinde yürütür. Genel Müdür, Yüksek Seçim Kurulunca onaylanan programına uygun, aylık ve haftalık raporlarla çalışmalarını Yüksek Seçim Kuruluna sunar.

Genel Müdürlüğün denetleme ilke ve yöntemi, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir ve uygulanır.

Yüksek Seçim Kurulunca; seçmen kütüğünün önemi, düzenleme yöntemleri, seçmenlerin görevleri, bu çalışmanın vatandaşa ve devlet hayatına katkı ve yararları, bu çalışmada uygulanan teknikler ve gerekli bilgiler; bütün ülke ve vatandaşları kapsayan, sürekli tanıtma programları ile yaygınlaştırılır.

Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü ile Seçmen Kütük Bürolarının Kuruluşu ve Yönetimi :

Madde 30. — Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü, Yüksek Seçim Kurulunca sözleşmeli veya devamlılık esasına göre atanan ve bu kurula bağlı bir genel müdür; merkez ilçe ve diğer ilçelerdeki seçmen kütük büroları da bağlı buldukları ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, bu Kanunda yazılı esaslar dairesinde yönetilir.

Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü ile seçmen kütük bürolarının kuruluş şeması, birimleri, birimler arasındaki ilişkiler, görev tanımlamaları, yetki ve sorumlulukları, mensuplarının nitelikleri, göreve alınmaları.

yükseltmeleri, nakilleri, haklarında disiplin kovuşturması yapılması ve sair özlük işlemlerine dair hükümler, bu Kanunun 31 nci maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri gözönünde tutularak genel müdürlükçe hazırlanıp, Yüksek Seçim Kurulunca kabul edip onaylanacak bir genelgeyle düzenlenir.

Bu genelgede yazılı esaslarla, hizmetin gereği gözönünde tutularak, Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü ile seçmen kütük bürolarının ihtiyacını karşılayacak her sınıf ve derecedeki kadrolar Genel Müdürlüğün teklifi ve Yüksek Seçim Kurulunun onayı ile tespit edilerek, Adalet Bakanlığına bildirilir.

Talep edilen bu kadrolar Adalet Bakanlığınca, kadro sağlanmasına ilişkin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yazılı usul hükümleri uygulanmaksızın, doğrudan Bakanlar Kuruluna sunulmak üzere Başbakanlığa gönderilir.

Bakanlar Kurulunca kabul edilen kadrolar Resmi Gazetede yayımlandığı günde Adalet Bakanlığı kadrolarına eklenmiş olur.

Seçmen kütük bürolarında görevli şef ve memurların sicil amirleri bağlı buldukları ilçe seçim kurulu başkanıdır. Bunlar hakkında uyarma ve kınama cezalarını doğrudan doğruya uygulamaya ilçe seçim kurulu başkanı yetkilidir.

İlçe seçim kurulu başkanı işlerin müsaadesi nispetinde seçmen kütükleri bürosu memurlarının o yerdeki adalet hizmetlerinde geçici olarak çalıştırılmalarına müsaade edebilir.

Devamlı veya Geçici Personel ve Görevlendirme Yetkisi :

Madde 31. — Yüksek Seçim Kurulu; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre; Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünde; devamlı, geçici ve sözleşmeli, diğer seçim işlerinde devamlı ve geçici personel çalıştırabilir.

Genel Müdürlüğün devamlı, geçici ve sözleşmeli personeli, evvelce herhangi bir siyasi partiye üye, herhangi bir seçimde siyasi parti listesinden aday olmamış kişiler arasından seçilir.

Seçim işlerinde ve seçmen kütüğü yazım, düzenleme, denetleme ve güncelleştirilmesinde, il ve ilçe seçim kurulu başkanları; Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği ilkelere içinde; mahalle ve köy muhtar ve ihtiyar heyet veya meclisleri üyelerini; Devlet, katma bütçeli idare, özel idare, belediye, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu tüzelkişiliklerindeki (hâkimler, cumhuriyet savcıları, vali ve kaymakamlar, nahiye müdürleri, askeri şahıslar, zabıta amir ve memurları hariç) bütün memur, işçi ve hizmetlileri görevlendirebilir, bunlar dışında da gerekli gördüğü kimseleri çalıştırabilir.

Yüksek Seçim Kurulunun Kararlarının Bağlayıcılığı :

Madde 32. — Seçmen kütüğünün kurulması, güncelleştirilmesi ve bundan elde edilecek liste, çizelge ve diğer malzemenin gerekli yerlere ulaştırılması ve dağıtılması için, Yüksek Seçim Kurulunca alınacak kararlar bütün kamu kuruluşlarını ve görevlilerini bağlar.

Yazım ve denetleme işlerinde görevlendirileceklerin ödev ve yetkileriyle yazım hazırlıkları, yazım ve denetimin yapılış ve yazım ve denetim formlarının şekilleri ve bunların ne gibi bilgileri taşıyacağı, ne suretle doldurulacağı, yazımda, denetlemede ve sürekli ara çalışmalarda ne cins evrak kullanılacağı, evrakın teslimi, yazımın denetlenmesi ilke, yöntem ve kuralları Yüksek Seçim Kurulunca belirtilir.

Seçmen Kütüğü Düzenlenmesi :

Madde 33. — Seçmen kütüğü; her dört yılda bir yeniden düzenlenir, sürekli bilgi toplama ve her iki yılda bir genel denetleme ile güncelleştirilir.

Düzenleme, sürekli güncelleştirme ve genel denetleme kural, yöntem ve teknikleriyle Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün bilgi işlem; ilke, kural ve yöntemleri Yüksek Seçim Kurulunca düzenlenecek genelge ile belirlenir.

Yazım ve denetlemede toplanan bilgilere, seçmene ait bilgilerin verilerindeki değişimleri belirleyen ad, soyad, yaş, cinsiyet tashihi, seçme ehliyetini kaybetme, kısıtlanma, kamu hizmetinden yasaklanma veya ye-

niden kazanma gibi yargı kararlarına, vatandaşlıktan ıskat veya yeniden vatandaşlık hakkını kazandığını gösteren bilgiler ile vefat ettiğini tespit eden bilgilere seçim bölgesi içinde ve dışında vukubulan ikametgâh değişikliklerine ait verilere, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği kural ve yöntemine uygun olarak toplanacak diğer belgelere dayanılarak, seçmen kütüğü kurulur ve güncelleştirilir.

Kütüğe Yazılma Esasları :

Madde 34. — Seçmenlik sıfatının tayininde esas, seçmen kütüğüdür.

Seçmen kütüğünde; seçmenin; adı, soyadı, baba adı, ana adı, doğum yılı, doğduğu ilçe adı, oturduğu yer adresi bulunması esastır.

298 sayılı Kanununun uygulanmasında, herkes, nüfus kütüğünde doğduğu ay ve günün yazılmış olup olmadığına bakılmaksızın, nüfus kütüğünde gösterilen doğum yılının son günü doğmuş gibi işleme tabi tutulur.

Seçmene ait bilgi eksik ise; bilgi tamamlanıncaya kadar seçmen, sandık seçmen listesine yazılmaz.

Tamamlama kuralları; Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir ve yayınlanır.

Sandık bölgesinde oturan seçmenlere ait bilgileri kapsayan sandık seçmen listeleri seçmen kütüğünden çıkarılır.

Sandık seçmen listesinde yazılı olmayan seçmen oy veremez.

Seçmen kütüğüne seçmen bir kez yazılır ve birden fazla oy kullanamaz.

Yazım, görevlilerin insan oturan yerleri birer birer gezip seçmenleri görmeleri suretiyle yapılır.

Yazım memuru yazım sırasında, yazım yerinde bulunan seçmeni yazar. Seçmenin bildireceği oturduğu yerin adresi yazılır. Seri numaralı yazım formu her seçmene imzalatılır.

Yurt Dışında Oturan Vatandaşların Yazımı :

Madde 35. — Yazım sırasında Türkiye sınırları dışında oturmakta olanların seçmen kütüğüne yazımı aşağıdaki kurala uygun olarak Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne yapılır.

a) Yurt dışında altı aydan fazla oturanlar, Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün belirteceği yerlerden sağlayacakları formu doldururlar.

b) Bu formu bağlı oldukları yer konsolosunun veya belirleyeceği memurun yanında imzalarlar; form, konsoloslukça mühürlenir.

c) Formun birinci nüshası Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne konsolosluk tarafından gönderilir.

d) Formun ikinci nüshası konsoloslukça sıra numarasına göre saklanır.

e) Formun üçüncü nüshası vatandaşa iade edilir.

f) Yurt dışında oturan vatandaşların Türkiye'deki son ikametgâhları da forma yazılır. Sandık seçmen listesinde bu bildirim gözönüne alınır.

g) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü kendine gelen formlarda yazılı kişiyi seçmen kütüğüne kaydeder.

Genel Yazım ve Denetleme :

Madde 36. — Seçmen kütüğünün dört yılda bir yeniden düzenlenmesi ve iki yılda bir denetlenmesi için gerekli bilgileri toplamak amacıyla, bütün Türkiye'de aynı zamanda Nisan ayının ikinci pazar günü yazım yapılır.

Yazım günü, saat 05.00'ten itibaren yazımın bittiği alışılmış araçlarla ilan edilinceye kadar görevlilerden başka kimselerin buldukları yerden ayrılmaları yasaktır.

Ancak yazım ve denetim işleminin her halde aynı gün saat 19.00'a kadar bitirilmiş olması gerekir.

Yüksek Seçim Kurulu, kütüğün düzenlenmesi ve yazım sırasında, bu Kanunda öngörülen gereklere göre genelgelerle belirteceği diğer yöntem, teknik ve kuralları uygular.

Yüksek Seçim Kurulunun bu Kanunun 14 ncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre ilan edeceği siyasi parti ilçe başkanları, yazım memurunun yanına bir temsilci verebilirler.

Temsilci isimleri, ilçe seçim kurulunun isteği üzerine bildirilen sürede liste halinde teslim edilir. İsimleri bildirilen siyasi parti temsilcileri ilçe seçim kurulu başkanlığından aldıkları belge ile temsilcilik görevini yaparlar. Bu listedeki isimler ve görev yerleri sonradan değiştirilmez.

Yazımda Esas Bilgi Kaynakları :

Madde 37. — Seçmen kütüğü yazımı sırasında, formlara yazılacak bilginin tespitinde resmi belgeler esas tutulur.

Yazım sırasında 38 nci maddeye göre düzenlenmiş kroki ve cetvelden yararlanılır.

Seçmenin devamlı oturduğu adresin tespitinde, muhtarlıkların, varsa apartman yöneticilerinin kayıtlarından faydalanılır.

Muhtarlık Krokisi ve Binalar Cetveli :

Madde 38. — Şehir ve kasabalarda, ilçe seçim kurulu başkanının denetlemesi altında belediyeler, her muhtarlık için, iki yılda bir «Muhtarlık Krokisi» düzenlemek zorundadırlar.

A) Krokide :

1. Muhtarlık sınırları ile, bu sınırlar içindeki sokakların adları ve her sokağın baş ve sonundaki binaların numaraları,

2. Muhtarlık, sokaklara ayrılmamış dağınık yapılardan ibaret ise, bu dağınık yapılar numaraları ile birlikte, okunaklı şekilde gösterilir.

B) Köylerde ve kroki yapılmasına teknik imkân bulunmayan şehir ve kasabalarda kroki yerini tutmak üzere, her muhtarlık için (Binalar Cetveli) düzenlenir.

(Binalar Cetveli) ilçe seçim kurulu başkanının denetimi altında, şehir ve kasabalarda belediyelerce, köylerde muhtarlıklarca yapılır.

C) Muhtarlıkta, numarası olmayan ve içinde insan oturan yerler bulunduğu takdirde, bu yerler numaralanır.

Yukarıda (B) bendinde yazılı (Binalar Cetveli), (C) bendinde numarasız yerlerin numaralanması işlemi, İstatistik Genel Müdürlüğü'nün (Numaralama Yönetmeliği) esaslarına göre yapılır.

Muhtarlık krokisi ve binalar cetveli, yıl sonu durumunu gösterecek şekilde düzenlenir.

Yukarıdaki madde gereğince, her muhtarlık için düzenlenen kroki veya binalar cetvelinin onaylı birer örneği, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, 14 ncü maddenin dördüncü fıkrasına göre ilan edilen siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına, her iki yılda bir, Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği ayda alındı belgesi karşılığı verilir.

Muhtarlık Bölgesi Askı Listesi :

Madde 39. — Seçmen kütüğündeki yanlışların düzeltilmesi ve eksiklerin tamamlanması amacıyla;

Seçmen kütüğünde yazılı adreslere göre aynı muhtarlıkta oturan ve seçmen kütüğünde yazılı seçmenlerin; seçmen kütüğü numarası, adı ve soyadı, ana ve baba adı, doğum yılı, doğum yeri, adresi yazılı olduğu ve seçmen soyadı alfabe sırasına göre sıralanmış listeye «Muhtarlık Bölgesi Askı Listesi» denir.

Muhtarlık bölgesi askı listesi her yıl sonundaki kesinleşmiş mevcut bilgilere dayanılarak seçmen kütüğünden elde edilir.

Muhtarlık bölgesi askı listesi; her yıl mart ayında;

1. a) Ait olduğu muhtarlığa iki nüsha,

b) 14 ncü maddenin dördüncü fıkrasına göre ilan edilen siyasi partilerin o ilçedeki ilçe başkanlarına bir nüsha,

c) İlçe seçim kurulu işlerinde kullanılmak üzere iki nüsha, ilçe seçim kurulu başkanlıklarına,

2. İşlemlerde kullanılmak üzere bir nüsha il seçim kurulu başkanlıklarına,

Gönderilir.

Askı Zamanı ve Süresi :

Madde 40. — Muhtarlık bölgesi askı listesi, her yıl, Nisan ayının ilk Pazartesi günü muhtarlıklarda askıya çıkarılır ve iki hafta süre ile askıda kalır.

Muhtarlık bölgesi askı listeleri, ait oldukları mahalle veya köylerde, halkın kolaylıkla görüp okuyabileceği yerlere asılır. Bunların asıldıkları tarih ve yerler, seçim bölgelerinin ayrıldığı sandık bölgelerini gösteren cetvel ile birlikte, mahalli gazetelerle ve ayrıca alışılmış araç ve usullerle ilan edilir.

Listelerin hangi tarihlerde ve nerelere asıldığı, ilanın ne suretle yapıldığı, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından görevlendirilen kimselerce bir tutanakla tespit olunur. Listelerin askıdan indirildiği tarih de ayrı bir tutanakla tespit edilir. Bu tutanaklar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından ayrı bir dosyada saklanır.

İlçe seçim kurulu başkanı, askı listelerinin asıldıkları tarih ve yerleri bir yazı ile mahallin mülki amirine derhal bildirir.

Asılı kaldıkları sürece, muhtarlık bölgesi askı listelerinin korunmasından, idare amirleriyle zabıta amir ve memurları sorumludur.

İlçe seçim kurulu başkanı, askı devam ettiği sürece muhtarlık bölgesi seçmen sayısını da gözönünde tutarak seçmenlerin adlarını aramalarını ve incelemelerini kolaylaştırmak üzere gerekli tedbirleri alır. Muhtar veya ihtiyar heyeti üyelerinden veya bu iş için görevlendirilmiş kimselerden birinin, müracaatlar için uygun düşen belli saatlerde askı yerinde devamlı olarak hazır bulunmasını sağlar ve durumu askı yerinde ilan eder.

Mükerrer Yazım :

Madde 41. — Seçmen kütüğünde; adı ve soyadı, ana ve baba adı, doğum yeri ve doğduğu yılı belirten verileri aynı olan seçmene ait iki bilgi bir tek seçmeni tanımlar.

Bu takdirde Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü, seçmen sıra numarası büyük olan bilgiyi seçmen kütüğünde bırakır, diğerini mükerrer listesine alır.

Mükerrer listesinde bilgi iki yıl saklanır.

Askı listesinde; seçmene ait bilgilerde;

- Adı ve soyadı aynı olup da, baba adı, ana adı, doğum yılı, doğduğu ilçeye ait verilerden biri veya ikisi farklı,
- Adı ve soyadında bir veya iki harf ve (a) fıkrasında yazılı diğer verilerden biri farklı,
- Adı ve soyadı aynı, diğerinde bir isim fazla, (a)'da yazılı diğer veriler aynı veya biri farklı,
- Adresi farklı, (a)'da yazılı diğer verilerden biri veya ikisi farklı,
- Ayrıca Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği,

Durumlar bulunduğu; itiraz üzerine veya resen; ilçe seçim kurulu başkanı; bilginin tek veya birden fazla seçmeni tanımlamış olup olmadığına karar verir. Karar işlenmek üzere Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Sandık Bölgesi Askı Listesi :

Madde 42. — Bu Kanununun 122 nci maddesine göre seçmen kütüğüne işlenmesi gereken kararların, seçmen kütüğüne işlenmesinden sonra elde edilen kütükten, sandık bölgesi askı listesi çıkarılır.

Sandık bölgesi askı listelerinde, 43 ncü maddede yazılı, sandık seçmen listesindeki bilgiler aynı sıra ile bulunur.

Bu liste il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilir. İlçe seçim kurulu başkanları 14 ncü maddenin dördüncü fıkrasına göre ilan edilen siyasi partilerin o ilçedeki başkanlarına bu listenin bir suretini teslim eder.

Sandık Seçmen Listesi :

Madde 43. — Seçmen kütüğünde yazılı adreslerine göre, aynı sandık bölgesinde oturan, seçmen kütüğünde yazılı seçmenleri; seçmen kütüğü numarası, adı, soyadı, ana ve baba adı, doğum yılı, doğum yeri, adresinin

yazılı olduğu ve soyadı alfabe sırasına göre sıralanmış listeye «Sandık Seçmen Listesi» denilir. Sandık seçmen listesinin her sayfasında ait olduğu, il, ilçe, muhtarlık isimleri ve sandık numarası ile geçerlik süresi belirtilir. Sandık kuruluna verilecek nüshalarda ayrıca sandık başı işlemleri için gerekli sütunlar bulunur.

Sandık seçmen listeleri; oy verme gününden 120 gün önce seçmen kütüğünde kesinleşmiş mevcut bilgilere dayanılarak çıkarılır.

Sandık seçmen listesi oy verme gününden 30 gün önce,

1. a) Her sandık için iki nüsha sandık kurulu başkanına,
 - b) Birer nüsha seçime katılan siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına, oy verme gününden 20 gün önce,
 - c) Bir nüsha ilgili muhtarlığa, oy verme gününden 20 gün önce,
- Teslim edilmek üzere ilgili ilçe seçim kurulu başkanlıklarına,
2. İlçe seçim kurulu işlemlerinde kullanılmak üzere iki nüsha ilgili ilçe seçim kurulu başkanlıklarına,
 3. İşlemlerde kullanılmak üzere bir nüsha ilgili il seçim kurulu başkanlıklarına,
- Gönderilir.

Muhtarlıklardaki sandık seçmen listelerini vatandaşlar her zaman inceleyebilir.

Muhtarlar, oy verme gününden 10 gün önceden oy verme günü saat 17.00'ye kadar; çalışma saatleri içinde seçmenlerin sandık numarası, sandık yeri ve oy verme hakkındaki suallerini cevaplandırmak; seçim kurullarının yayınlarını dağıtmak; seçim kurullarının vatandaşın kolay ve doğru oy vermesi için hazırlayacağı afiş, işaret, levha ve benzerlerini asmak ve dağıtmak, bu işlem için seçim kurulu ayrıca personel görevlendirirse, bu personele yardımcı olmak zorundadırlar.

Seçmen Bilgi Kâğıdı :

Madde 44. — Seçmen kütüğünde kayıtlı her seçmen için, seçmene hangi seçim bölgesinde, kaç numaralı sandıkta oy vereceğini, seçmen sıra numarası ve diğer bilgileri bildirmek amacıyla bir seçmen bilgi kâğıdı hazırlanır ve seçim çevrelerinin özelliklerine göre Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilen esaslar dairesinde gönderilir veya dağıtılır.

Seçmen bilgi kâğıdı hiçbir surette kimlik belirlenmeinde belge olarak kullanılmaz; bu husus kâğıdın üzerine yazılır.

Seçmen Kütüğü İl ve İlçe Listesi :

Madde 45. — Seçmen kütüğünde yazılı seçmenlere ait bilgiler; her yıl seçmenlerin oturdukları il ve ilçeye göre ayrılmış listeler halinde, il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına birer nüsha gönderilir.

Bu listelerin son iki yıllık olanı kurul üyelerinin incelemelerine açık tutulur.

Bu listelerin çıkarılma, gönderilme ve saklanma kural ve yöntemleri Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.

Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü; ülke, il ve ilçe düzeyinde seçmen soyadı alfabe ve seçmen kütüğü sıra numarasına göre düzenlenmiş listelerin; düzenleme, siyasi partilerin inceleme kural ve sürelerini belirler.

Çalışmaların Görüşülmesi :

Madde 46. — Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünün program, tasarım, alınan sonuçlar, hazırlanan genelgeler ve tüm uygulamalarını tanıtan raporu, 14 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre ilan edilen siyasi partilerin gönderecekleri birer temsilcinin, Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin, Seçmen Kütüğü Genel Müdürü ve gerekli gördüğü üç personelinin katılacağı ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanı başkanlığında yapılacak toplantıda görüşülür.

Toplantı günü üç ayda bir olmak üzere, Yüksek Seçim Kurulu Başkanı tarafından saptanır. Toplantı, belirlenen gün ve saatte gelenlerle yetinilerek açılır. Bu toplantılarda, katılanların, çalışmalar hakkında bilgi alması amaçlanır, karar alınmaz.

Toplantı, bu maddede yazılı olanlar dışındakilere kapalıdır. Görüşme özeti Yüksek Seçim Kurulunca katılanlara toplantıdan sonraki bir ay içinde gönderilir.

Toplantının toplanma ve görüşme kuralları, Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir ve katılacaklara bildirilir.

Seçmen Kütüğünün Saklanması :

Madde 47. — Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü; her yıl sonuna göre seçmen kütüğünü ve bu kütükten elde edilmiş listenin bir suretini Yüksek Seçim Kurulu Başkanına teslim eder.

Seçmen kütüğünün suretleri Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünde kalır.

Yüksek Seçim Kurulu Başkanına teslim edilen seçmen kütüğünü saklama ve inceleme kuralları Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir ve yayınlanır.

Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğündeki bilgilerden, diğer devlet kuruluşlarının yararlanma yöntem ve kuralları, yasa ile düzenlenir.

Radyo ve Televizyonla Propaganda :

Madde 52. — Özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak üzere, seçime katılan siyasi partiler, oy verme gününden önceki 12 nci günden itibaren oy verme gününden önceki gün saat 18.00'e kadar radyo ve televizyonla propaganda yapabilirler.

Bu konuşmaların ilki 20 dakikayı ve bundan sonrakileri 10 dakikayı aşamaz.

Siyasi partiler radyo ve televizyonla ilk konuşmalarında seçim beyannamelerini izah ederler.

Radyo ve televizyon konuşmaları Türkiye'deki bütün radyo ve televizyon postaları ile aynı zamanda yayınlanır.

Radyo ve televizyonda, yayınlanacak propaganda konuşmalarının her gün hangi saatte, hangi parti adına yapılacağı, Türkiye Radyo ve Televizyonları tarafından haber yayınları sırasında, önceden duyurulur.

Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda yayınlarının, tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde ve Anayasa ilkelerine uygun biçimde yapılması, Yüksek seçim Kurulu ile Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu tarafından sağlanır.

Televizyonda, seçime katılan siyasi partiler adına yukarıdaki fıkralar gereğince yayınlanacak propaganda konuşmalarında, Türk Bayrağı ile Yüksek Seçim Kurulunun tespit edeceği yere asılacak olan bu Kurulun belirlediği büyüklükteki parti bayrağı ve konuşmayı yapan kişi dışında hiç bir görüntüye yer verilmez. Konuşmacılar, ceket giyme ve kravat takmak zorundadırlar; bayanlar tayyör giyerler.

Seçimin başlangıç tarihinden, seçimin yenilenmesi halinde yenileme kararının ilanından, oy verme gününden önceki gün saat 18.00'e kadar, TRT haber bültenlerinin siyasi partilerin seçim çalışmalarıyla ilgili bölümünde, Yüksek Seçim Kurulunun eşitlik esasları dairesinde tespit edeceği süre ve kelime sayısı sınırları içinde kalmak kaydıyla, seçime katılan siyasi partiler tarafından verilecek metinler yayınlanır.

Müracaat :

Madde 53. — Seçimlere katılan siyasi partilerin genel merkezleri radyo ve televizyonda propaganda yapmak istediklerini oy verme gününden önceki yirmi birinci gün akşamına kadar Yüksek Seçim Kuruluna yazılı olarak bildirirler.

Yayın Zamanının Tespiti :

Madde 54. — Yüksek Seçim Kurulu, radyo ve televizyonda yayın için başvuran partiler arasında, bunların birer temsilcisiyle Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu temsilcilerinin önünde ad çekerek yayın zaman ve sıralarını tayin eder. Bu ad çekme, oy verme gününden en az yirmi gün önce yapılır. Radyo ve televizyon yayınlarının başlangıç saati, partilerin sayısı ve en uygun dinleme imkânları gözümlüne alınarak Yüksek Seçim Kurulunca kararlaştırılır. Radyo ve televizyon yayınları en geç saat 22.00'ye kadar devam eder.

Radio ve Televizyon Konuşmalarının Tespiti :

Madde 55. — Siyasi partiler adına radyo ve televizyon ile yapılacak konuşmalar, Yüksek Seçim Kurulunun görevlendireceği bir kurul üyesi huzurunda adına konuşma yapılacak siyasi partinin isteğine uygun olarak yayından önce veya yayın sırasında ses ve görüntü alma cihazı ile tespit edilir. Konuşmanın hangi parti adına ve kimin tarafından yapıldığına dair görevli kurul üyesiyle radyo ve televizyon idaresinde görevli en az iki kişi tarafından tutanak düzenlenir. Konuşmaları tespit eden bant ve sair tespit araçları Yüksek Seçim Kurulu tarafından saklanır.

Konuşmalar bir dava konusu yapıldığı ve istenildiği takdirde merciine verilir.

Suç teşkil eden konuşmaları yapanlar hakkında kanunen belli olan cezalar bir mislinden iki misline kadar artırılarak hükmolunur.

Hoparlörle Propaganda :

Madde 56. — Hoparlörle propaganda, halkın huzur ve rahatını bozmamak ve 50 nci maddenin son fıkrası hükümlerine uymak şartıyla serbesttir. Şu kadar ki, başka bir parti veya bağımsız aday adına açık veya kapalı yer toplantısı yapılan saatlerde, bu toplantıların yapıldığı yer veya binalardan işitilecek ve bu toplantıları rahatsız edecek biçimde hoparlörle propaganda yapılamaz.

İlçe seçim kurulları, kendiliğinden veya siyasi partilerin istekleri üzerine mahallin özelliklerini gözönünde tutarak hoparlörle yayının yerini, zamanını, süresini ve diğer şartlarını tespitte yetkilidir.

Siyasi partiler isterlerse ilçe seçim kurulunun düzenleyeceği programa göre varsa belediye hoparlörlerinden bedeli karşılığında eşit surette faydalanabilirler.

El İlanları :

Madde 57. — Seçimlere katılan siyasi partiler, bağımsız adaylar, el ilanı ve her türlü matbu dağıtmakta serbesttir. Ancak, oy verme gününden önceki günün saat 18.00'den sonra ilan, beyanname, genelge, açık mektup ve her çeşit propaganda mahiyeti taşıyan matbuanın dağıtılması, yapıştirılması, asılması ve satılması yasaktır. Oy pusulası her zaman dağıtılabilir.

Propaganda Yayınlarına İlişkin Yasaklar :

Madde 58. — Propaganda için kullanılan el ilanları ve diğer her türlü matbualar üzerinde, Türk Bayrağı, dini ibareler, bulundurulması yasaktır. Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda yayınlarıyla, diğer seçim propagandalarında, Türkçeden başka dil ve yazı kullanılması yasaktır.

Muafiyet :

Madde 59. — Propaganda için kullanılan el ilanı mahiyetindeki matbualar, seçimin başlangıcından propaganda süresinin sonuna kadar her türlü harç ve resimlerden muaftır.

Duvar İlanı ve Afişle Propaganda Yapmak Yasağı :

Madde 60. — Umuma açık veya herkesin görebileceği açık veya kapalı yerlere afiş veya duvar ilanı asmak suretiyle seçim propagandası yapılamaz.

Oy Verme Araçları ve Teslimi :

Madde 68. — Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı; il, ilçe seçim kurulları ile sandık kurulları mühürlerini, seçmen işaret boyası ve istampasını ve seçim işleri için mahallerinde sağlanamayan gerekli her çeşit kırtasiye ve gereçleri zamanında il ve ilçe seçim kurulları başkanlıklarına gönderir ve o seçimde hangi malzemenin sandık kurulu başkanlarına teslim edileceğini belirler.

İl seçim kurulu başkanları, oy verme gününden en az on gün önce, ilçe seçim kurulları başkanlıklarına, ilçe seçim kurulu başkanları da oy verme gününden en az kırksekiz saat önce, aşağıda yazılı eşyadan o seçim için gerekli olanlarını sandık kurulları başkanlarına teslimini sağlarlar.

1. Seçim bölgesinde her sandık için ağzı mühürlü bir kese içine konulmuş numaralı bir mühür (Hangi sandığa, hangi numaralı mühürün verildiği bir tutanağa geçirilir.),

2. Her seçim bölgesinde bulunacak kapalı oy verme yerleri sayısı toplamına eşit miktarda çevre adaylarının onaylı listesi ile 76 ncı maddede yazılı levha,

3. İlçe seçim kurulu mühürü ile mühürlenmiş ve oy pusulalarının konulmasına mahsus zarfları havi bir paket,

4. Oy sandıkları,

5. Sandık sayısınca ıstampa ve mürekkebi,

6. Sandık sayısınca örneğine uygun onaylı tutanak defteri,

7. Örneğine uygun basılı sayım cetvelleri,

8. Örneğine uygun basılı tutanak kâğıtları,

9. Sandık sayısınca boş torba,

10. Uygun sayıda kopya kalem,

11. Gerektiği takdirde oy verme yeri inşası için malzeme,

12. O seçim çevresinde, seçimin özelliğine göre yeteri kadar beyaz boş kâğıt ve gerekli başka eşya,

13. Her yaprağı ilçe seçim kurulu tarafından mühürlü ve sonu onaylı, iki nüsha sandık seçmen listesi,

14. Siyasi partiler tarafından kapalı oy verme yerlerine konulmak üzere ilçe seçim kurulu başkanına teslim edilmiş bulunan basılı oy puslaları,

15. Her bağımsız adayın, yalnız kendi ad ve soyadını taşıyan, ilçe seçim kurulu başkanına teslim edilmiş bulunan oy puslaları,

16. Üstü ilçe seçim kurulunca mühürlü ve numaralı birleşik oy puslası paketi,

17. Her sandık için «Evet» yazılı mühür,

18. Oyunu kullanan seçmen için özel işaret boyası ve ıstampası.

Kapalı Oy Verme Yeri :

Madde 75. — Sandık kurulları, oy serbestliğini ve gizliliğini sağlayacak şekilde, yeteri kadar kapalı oy verme yeri hazırlar.

Seçmen, oy puslasını kapalı oy verme yerinde, kendi eliyle katlayıp, zamkly kenarını yapıştırmak, veya zarf kullanılan seçimlerde zarfa koyup kapatmak zorundadır.

Sandığın, Birleşik Oy Pusularının ve Zarfların Kurulca Mühürlenmesi :

Madde 77. — Sandık kurulu başkanı, oy verme işlerine başlamadan önce, sandığın boş olduğunu hazır bulunan sandık kurulu üyeleri ile müşahitler önünde tespit ederek sandığı kapatır, mühür bozulmadan açılmayacak şekilde sandık mühürü ile mühürler.

Birleşik oy puslası kullanılan seçimlerde, (Katlanıp zamkly kenarı yapıştırılarak kapatılmak suretiyle zarf haline getirilen birleşik oy puslaları) bu Kanunda (zarf) deyimi geçen hallerde zarf olarak kabul edilir.

Şu kadar ki, zarflar için öngörülen çift mühür bulunmasına ilişkin hükümler birleşik oy puslalarına uygulanmaz.

Sandık kurulu, and içme, sandığı yerleştirme, kapalı oy verme yerini düzenleme işlerini bitirdikten sonra, hazır bulunanlar önünde, birleşik oy puslalarını sayar, her birinin üzerine, sandık kurulu mühürünü basar, böylece üzerinde sandık kurulunun mühürü bulunan birleşik oy puslalarının sayısını tespit eder. Birleşik oy puslası kullanılmayan seçimlerde, ilçe seçim kurulu başkanından teslim alınan ve ilçe seçim kurulu başkanlığı mühürünü taşıyan özel zarfları sayar, her birinin üzerine sandık kurulu mühürünü basar, böylece üzerinde biri ilçe seçim kurulunun, diğeri sandık kurulunun mühürleri bulunan çift mühürlü özel zarfların sayısını tespit eder.

Sandık kurulu, bu madde gereğince yaptığı işlemleri tutanak defterine geçirip imzalar.

Birleşik Oy Puslası :

Madde 78. — Bağımsız adayların birleşik oy puslasında kullanacakları özel işaretlerin, seçimin başlangıç tarihinden en çok onbeş gün içinde, Yüksek Seçim Kuruluna bildirilmesi gerekir.

Bu süre içinde bildirilmeyen veya Anayasanın temel ilkelerine aykırı olarak bildirilen özel işaretler kullanılmaz.

Özel işaretler birbirine benzerse, önce bildirilen kabul ve diğeri reddolunur. Ret iki gün içinde bağımsız adaya bildirilir. Bunlar üç gün içinde yenisini vermezler veya verdikleri özel işaret yine kendisinden önce verilmiş diğere işaret veya seçime katılan siyasi partilerin özel işaretlerine benzerse, artık o bağımsız aday işaret kullanamaz.

Bir siyasi partinin, 2596 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak, kendisince kabul edilmiş bulunan özel işaret ve benzerleri, diğere siyasi partiler ve bağımsız adaylar tarafından kullanılamaz.

Siyasi partilerin özel işaretleri hakkında, bağımsız adayların kullanacakları özel işaretler hakkındaki yukarıdaki hükümler uygulanır.

Cumhuriyet Senatosu üyeleri, milletvekili, belediye başkanları, belediye ve il genel meclisi üyeleri seçimlerinde siyasi partilerin ve bağımsız adayların birleşik oy puslaları, aşağıdaki esaslar dahilinde hazırlanır ve kullanılır.

1. Oy puslaları, 14 ncü maddenin bir numaralı fıkrasındaki esaslara uygun olarak, kâğıdında «Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu» filigranı bulunan, içindeki yazı ve mühür izi arka tarafından fark edilmeyen ve zarf haline getirilip ucu yapıştırılabilen özel surette imal edilmiş kâğıtlara, Yüksek Seçim Kurulu tarafından bastırılır.

2. Birleşik oy puslasının en üstüne «Siyasi Partiler» ibaresi yazılır. Bu ibarenin altına, seçime katılan siyasi parti temsilcileri huzurunda Yüksek Seçim Kurulu tarafından çekilen kura sırasına göre, en başta ve ortada partinin özel işareti, özel işaretin altında adının baş harfleri, baş harflerinin altında tam yazı halinde adı, belirli bir aralık veya çizgiden sonra çapı 2 santimetre olan bir daire basılır.

Siyasi parti alanları arasında evet mühürünün yarıçapı kadar ve iki çizgi ile ayrılmış boş bir saha bırakılır.

Siyasi partilere ait sahanın hemen altına «Bağımsız Adaylar» ibaresi yazılır. Bu ibarenin altında yapılacak düzenleme, siyasi partiler için yukarıda belirtilen usullere göre yapılır.

3. Siyasi partilere mensup adayların ad ve soyadları birleşik oy puslalarına yazılmaz. Bağımsız adayların ad ve soyadları, birleşik oy puslasında siyasi partilerin başharflerinin yazıldığı yerin kendi sahalarında tekabül ettiği yere yazılır.

4. Her sandığın birleşik oy puslaları 400'lük paketier haline getirilir. Her pakete ayrı bir sıra numarası, paketler içindeki oy puslalarına da o paketin numarası bastırılır.

Bu paketler Yüksek Seçim Kurulunca mühürlenerek seçim çevrelerine gönderilir.

Paketleri alan ilçe seçim kurulları hangi numaralı paketin hangi sandık kuruluna verildiğini bir zabıtla tespit eder.

Paketi alan sandık kurulu oy verme günü, oy vermeye başlamadan evvel paketi açar ve birleşik oy puslalarının tamamını sandık kurulu mühürü ile mühürler. Sandık kuruluna gelen seçmene bu oy puslalarından bir adet verilerek hiç bir tarafında herhangi bir işaret bulunmadığı ve sandık kurulu mühürünü taşıdığı, kurul üyelerine, müşahitlere ve seçmene gösterilir.

5. Oyunu, siyasi partilerden veya bağımsız adaylardan biri lehine kullanmak isteyen seçmen kapalı oy verme yerinde, birleşik oy puslası üzerinde, dilediği siyasi partiye veya bağımsız adaya ayrılan alanın herhangi bir yerine Yüksek Seçim Kurulunca imal ettirilip sandık kurullarına kadar ulaştırılmış ve sandık kurulu başkanında oy verme süresince bulundurulması mecburi olan ve birleşik oy puslası ile birlikte kendisine verilen «Evet» yazılı mühürü basar, birleşik oy puslasını usulüne uygun olarak katlar ve yapıştırır. Oyunu kullanan seçmen «Evet» yazılı mühürü sandık kurulu başkanına hemen geri verir.

6. Kullanılmayan birleşik oy puslalarının her biri, karşılıklı köşeleri arasında çaprazlama iki çizgi çekilmek suretiyle birer büyük çarpı işaretiyle iptal edildikten sonra, kullanılmamış birleşik oy puslaları sayılır, bu sayı oylarını veren seçmen sayısına eklenir ve böylece kurula teslim edilen birleşik oy puslası toplamına uygun olup olmadığı tespit edilir. Kullanılmayan birleşik oy puslaları bir paket halinde mühürlenir ve üzerine sayısı yazılır. Bundan sonra sandıktan çıkacak oy puslalarının konmasına mahsus torbanın boş olduğu tespit edilir. Bütün bu işlemler tutanağa geçirilir.

7. Bağımsız adaylar, aday olmak istedikleri seçim çevresinin il seçim kurulu başkanlığına başvururlar. Bağımsız adaylık için başvuranlar gerekli belgeler ile birlikte, en yüksek derecedeki devlet memurunun brüt iki aylığı kadar parayı ilgili mal sandığına emaneten yatırıp makbuzunu başvurma belgelerine eklerler. Seçim neticesinde, bağımsız adayın aldığı oy miktarı, o seçim çevresinin geçerli oy sayısının seçilecek adede bölünmesinden çıkan rakamın üçte birinden az olursa, emanete yatırılan para hazineye gelir kaydedilir.

Ölen veya yasal süre içinde adaylıktan vazgeçen veya adaylıkları reddedilen veya yukarıdaki fıkrada gösterilen sayıdan çok oy alan bağımsız adaylara veya bunların kanuni mirasçılara müracaatları halinde emanetteki para geri verilir.

8. Siyasi partilerin kesin adaylarının ad ve soyadları liste sırasına göre il seçim kurullarınca basılı listeler halinde oy verme yerinde ve sandık alanında görülebilen yerlere asılır.

9. Özel kanunlara göre; oy vermede, zarf ve ayrı oy puslaları kullanılması gerekiyorsa, zarf ve oy puslalarının sandık kurulunca nasıl sayılacağı, bastırılacağı ve diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilan edilir.

Oy Verme Yetkisi :

Madde 86. — Sandık seçmen listesinde kayıtlı her seçmen oy verme yetkisini haizdir. Bir seçmen, birden fazla oy kullanamaz.

Sandık seçmen listesinde kaydı olmayanların, oy kullanmalarına izin verilemez.

Oy verme gününe kadar, haklarında seçme yeterliğini kaybettiğine dair yetkili mercilerden, resmi belge gelmiş bulunanlara, seçmen kütüğünde kayıtlı olsalar bile oy verdirilmez.

Kimliğin Tespiti :

Madde 87. — Sandık seçmen listesinde yazılı seçmenin kimliği, nüfus hüviyet cüzdanı veya kimlik tespiti amacıyla düzenlenmiş resmi belgelerle belirlenir. Hangi resmi belgelerin kimlik belirlenmesinde kabul edileceği, Yüksek Seçim Kurulunca seçimlerin başlangıcında tespit ve ilan edilir. Şu kadar ki, belediyeler ile köy ve mahalle muhtarlıklarınca tanzim ve tasdik edilen kimlik belgeleri bu maddenin uygulanmasında geçerli değildir.

Nüfusu 2 000'i geçmeyen köylerde birinci fıkraya göre kimlik belgesi istenmesine rağmen bu nitelikte bir belge ibraz edemeyen sandık seçmen listesinde adı yazılı seçmenin kimliği, sandık kurulunca tanınan iki seçmenin tanıklığı ile tespit ettirilebilir. Bu suretle oy veren seçmenin imzası yanına tanıklık yapanların adları ve kimlikleri yazılır ve kendilerine imzalatılır.

Oy Vermeden Önceki İşler :

Madde 91. — Sandık kurulu önüne alınan kimse, kimlik belgesini başkana verir ve kimliğini ispat eder.

Başkan, seçmenin adını seçmen listesinde bulur ve masa üzerinde duran birleşik oy puslasından bir tane vererek, sandık yerinde birden fazla oy verme yeri varsa hangi kapalı oy verme yerine gireceğini söyler ve birleşik oy puslasını veya seçimin gereğine göre zarfları usulüne göre katlayıp yapıştırdıktan sonra çıkmasını anlatır.

Birleşik oy puslasını veya zarfı alan seçmen doğruca kapalı oy verme yerine gider ve oyunu kullanmadan başka yere gidemez.

Kapalı oy verme yerine girmeyen veya birleşik oy pusulasını alıp oy vermeyen seçmenden birleşik oy pusulası geri alınır.

Kapalı Oy Verme Yerinde Kalma :

Madde 92. — Bir seçmen kapalı oy verme yerinden dışarı çıkmadıkça hiç kimse oraya giremez. Şu kadar ki, oy pusulasını veya zarfı hazırlamak için gerekli normal süreden fazla kapalı oy verme yerinde kalan seçmen, başkan tarafından uyarılır; çıkmamakta devam ederse çıkarılır.

Birleşik Oy Pusulasının Atılması ve İşaretleme :

Madde 93. — Kapalı oy verme yerinde birleşik oy pusulasını katlayıp yapıştırdıktan sonra, seçmen burasını terkeder ve birleşik oy pusulasını sandığa bizzat atar.

Körler, felçliler veya bu gibi bedeni sakatlıkları açıkça belli olanlar, bu seçim çevresi seçmeni olan akrabalarından birinin, akrabası yoksa diğer herhangi bir seçmenin yardımı ile oylarını kullanabilirler. Bir seçmen birden fazla malule refakat edemez.

Kurul başkanı, oyunu kullanan seçmene, kimlik kartını verirken, seçmen listesindeki adı hizasına imzasını attırdıktan sonra ayrıca sol elinin işaret parmağını çıkmayan özel boya ile boyayarak bastırır. İmza atamayanların parmak izinin alınmasıyla yetinilir. Bu parmağı olmayan seçmenin hangi parmağını bastığını yanına yazar. Hiç parmağı olmayan seçmenin boyun nahiyesini bu boya ile işaretler.

Kurul Görevlilerinin Oy Vermesi :

Madde 94. — İlçe seçim kurulu başkanı, seçimin yapıldığı çevrede oy verme hakkına sahip olduğu halde, görev yaptığı sandığa ait seçmen listesinde kayıtlı bulunmayan sandık kurulu başkan ve üyelerinin her birine seçmen olduğunu ve hangi seçimde oy kullanabileceğini belirleyen ve sandık seçmen listesindeki bilgileri kapsayan bir belge verir; ayrıca, esas kayıtlı olduğu sandık seçmen listesine meşruhat verilmek üzere kayıtlı bulunduğu sandık kurulu başkanlığına durumu yazı ile bildirir.

Başkan ve üyeler, bu belgeyi sandık kuruluna teslim ederek görevli oldukları sandıkta oy verirler.

Bunların adları ve hüviyetleri o sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak adları hizasına imzaları alınır. Bu maddeye göre yapılan işlemler tutanağa geçirilir.

Kullanılmayan Birleşik Oy Pusuları ve Zarflar :

Madde 97. — Oy zarflarından veya birleşik oy pusularından kullanılmayanlar sayılır, oylarını veren seçmen sayısına eklenir ve böylece kurula teslim edilen zarf veya birleşik oy pusuları toplamına uygun olup olmadığı tespit edilir. Kullanılmayan zarflar veya birleşik oy pusuları bir paket halinde mühürlenir ve üzerine sayısı yazılır.

Bundan sonra, sandıktan çıkacak oy pusularının konmasına mahsus torbanın boş olduğu tespit edilir. Bütün bu işlemler tutanağa geçirilir.

Muteber Olmayan Zarf ve Birleşik Oy Pusuları :

Madde 103. — Aşağıda yazılı oy pusuları muteber değildir.

1. Sandık kurulunca verilen tek biçim ve renkteki çift mühürlü bir zarftan başka zarfa konulmuş bulunan oy pusuları.

2. Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyan birleşik oy pusuları ile bu durumdaki zarfa konulmuş oy pusuları.

3. Sandık kurulunca verilen kâğıdında (Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu) filigranı bulunan özel surette imal edilmiş kâğıttan başka bir kâğıda basılı oy pusuları.

4. Yüksek Seçim Kurulunca konulmuş aynı matbu seri numarasını taşımayan ve arkasında sandık kurulu başkanlığının mührü bulunmayan birleşik oy puslaları.

5. Siyasi partilere veya bağımsız adaylara ayrılan alanlardan birden fazlasına «Evet» mührü basılmış oy puslaları.

6. Hiçbir yerine «Evet» mührü basılmamış birleşik oy puslalarıyla birden fazla siyasi partiye veya bağımsız adaya ayrılan alana sirayet etmiş «Evet» mührü oy puslaları.

7. Zarfı içinde el ilanı veya herhangi bir kâğıt bulunan oy puslaları.

8. Birleşik oy puslası kullanılmayan seçimlerde sandık kurulunca verilen tek biçim ve renkteki çift mührü bir zarftan başka zarfa konulmuş bulunan oy puslaları.

9. Bu madde dışında kalan ve özel kanunlarda yazılı hükümler gereğince muteber sayılmayan oy puslaları.

Bir zarftan, partilere veya bağımsız adaylara ait birden fazla muhtelif oy puslaları çıktığı takdirde, bu oy puslalarından hiçbiri muteber olmaz.

İtirazın Şekli :

Madde 112. — İtiraz yazı ile veya sözle yapılır. Sözle yapılacak itirazlar gerekçesiyle birlikte tutanağa yazılır. İtiraz edenin adı, soyadı, açık adresi yazılarak imza ettirilir. İmza bilmeyenlere parmak bastırılır.

Kimliğini ispat edemeyenlerin, delil ve gerekçe gösteremeyenlerin itirazları incelenmez, bu sebeple incelenmediği tutanağa yazılır.

Yazılı itirazlarda da yukarıdaki şartlar aranır ve deliller itiraz dilekçesine eklenir. Gerekçesi ve delili olmayan yazılı itirazlar da incelenmez. Her iki halde de itirazın alındığına ve hangi tarihte yapıldığına dair, itiraz yapana alındı belgesi verilir. İtirazlar seçim kurulu başkanına yapılır. Seçim kurulu başkanı bulunmazsa, yazılı itiraz nöbetçi savcıya alındı belgesi ile yapılır. Savcı yapılan itirazın kaydını işleyerek hemen seçim kurulu başkanına gönderir.

Siyasi partiler, seçim başlangıcında partileri adına kimlerin itiraz edebileceklerini mühür ve imzalı bir yazı ile seçim kurullarına bildirirler. İtiraz edebileceklerin imza sirküleri parti başkanınca onaylanarak bildirilir. Parti adına itiraz edeceklerden kimlik aranmaz.

İtirazlarda, delillerin hangi resmi makamlarda bulunduğu bildirilmesi delil yerine geçer ve bu delili seçim kurulu temin eder.

Yüksek Seçim Kuruluna yapılacak itirazların yazılı olması lazımdır.

Şikâyetin İncelenmesi :

Madde 117. — Şikâyet kabul edildiği takdirde, şikâyete konu olan işlem veya tedbirler düzeltilir ve kanuna aykırı hareketler önlenir.

Şikâyet kabul edilmediği takdirde, derhal tutanağa geçirilerek karara bağlanır. Bu kararın bir sureti şikâyetçiye verilir. Bu kararlara karşı kanunda ayrıca bir müddet tayin edilmemiş ise, kırksekiz saat içinde itiraz olunabilir.

Muhtarlık Bölgesi Askı Listelerine İtiraz :

Madde 122. — Muhtarlık bölgesi askı listelerine, siyasi partilerin 112 nci maddede belirtilen ilçe yetkilileri, o ilçede oturan seçmenlerle ilgili olarak ilçe seçim kurulları başkanlıklarına; genel merkez yetkilileri tüm seçmen kütüğü ile ilgili olarak Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına; seçmen niteliğini haiz vatandaşlar kendileri ile ilgili olarak ilçe seçim kurulu başkanlarına şikâyet ve itirazda bulunabilirler.

Muhtarlık bölgesi askı listesine yapılan itirazlar; itirazın yapıldığı kurul başkanınca kesin karara bağlanır.

Karar sureti; Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilir ve kütüğe işlenir.

Sandık Bölgesi Askı Listelerine İtiraz :

Madde 123. — Sandık bölgesi askı listesine; 14 ncü maddenin dördüncü fıkrasına göre ilan edilen siyasi parti il ve ilçe başkanları, ilçe seçim kurulu üyeleri, sandık askı listesindeki bilgilerin askı listesine ve itiraz sonucu verilen kararlara, sandık ayırımının yasa ve genelgelere uygun olmadığı yolunda, ilçe seçim kuruluna askı süresince itiraz edebilirler.

Bu itiraz, ilçe seçim kurulu tarafından incelenir ve alınan karar itiraz edene ve il seçim kurulu başkanlığına bildirilir.

Bu karara karşı, il seçim kuruluna muteriz itiraz edebilir.

İl seçim kurulunun kesin kararı, itiraz edilmeyen ilçe seçim kurulu başkanının kararları ile birlikte Yüksek Seçim Kurulu Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilir.

Listelere İtirazların Yöntemi :

Madde 124. — Siyasi partilerin genel merkez yetkilileri ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürü, 122 ve 123 ncü maddelerle bu maddede yazılı şikâyet ve itirazlar üzerine verilen kesin kararların bir kez de Yüksek Seçim Kurulunda tetkik edilip karara bağlanmasını isteyebilirler.

122 ve 123 ncü maddelerle bu maddede yazılı şikâyet ve itirazların zaman, süre, inceleme ve sonuçlandırılma kuralları Yüksek Seçim Kurulunca, ilk askıdan en az bir ay önce yayınlanır.

İtiraz üzerine verilecek kararların, seçmen kütüğünde değiştirdiği, çıkardığı veya eklediği bilgiler ayrı bir «güncelleştirme kütüğünde» saklanır.

Adaylığa İtiraz :

Madde 125. — Özel kanunlarında aykırı bir hüküm bulunmadığı takdirde, adaylıklarını koyanlara, özel kanunları gereğince yapılacak ilandan itibaren iki gün içinde 110 ncü maddede gösterilenler tarafından adaylık şart veya vasıflarını haiz olmamaları sebebine dayanılarak itiraz edilebilir.

Şu kadar ki, bir siyasi partinin listesinde yer alan adayların tespiti sırasında o partinin tüzük ve yönetmeliklerinde yazılı hükümlere aykırı davranıldığından bahisle, ilgili siyasi partinin üyesi olmayan kişiler tarafından itiraz edilemez. Bu tür itirazlarda, itiraz edenin aynı siyasi partiye kayıtlı olduğunu kanıtlayan belge eklenmemiş itiraz dilekçeleri işleme konulmaz.

Bu itirazlar, seçimin özelliğine göre kanunen seçimi idare ile görevli seçim kurullarına yapılır ve bu kurulun kararına karşı kesin karar vermek yetkisini haiz üst seçim kuruluna da itiraz olunabilir.

İtirazın yazıyla yapılması ve itiraz dilekçesine itiraza sebep gösterilen belgelerin bağlanması şarttır.

Sandık Kurulu Kararlarına ve Tutanağa İtiraz :

Madde 128. — Sandık kurullarının kararları ve tutanakların düzenlenmesi işleri aleyhine ilçe seçim kuruluna itiraz olunabilir.

Bu itirazlar, sandık tutanağının düzenlenmesine kadar sözlü veya yazıyla, sandık kurullarının vasıtasıyla yapılabileceği gibi oy verme gününden sonraki Salı günü saat 14.00'e kadar doğrudan doğruya ilçe seçim kurullarına yazı ile yapılabilir.

İlçe seçim kurulları itirazın kendisine verildiği tarihten sonraki ikinci gün saat 17.00'ye kadar itirazları karara bağlarlar. İtirazı yapan hazır ise karar kendisine bildirilir. Yoksa tebliğ edilir.

İlçe seçim kurulları, yukarıda gösterilen itiraz süresi sona ermeden veya süresinde yapılan itirazları inceleyip bir karara bağlamadan önce birleştirme tutanağı düzenleyemez.

İl Seçim Kurulu ve Başkanlarının Şikâyet Üzerine Verecekleri Kararlarla, Sair Kararlarına ve Tutanaklara İtiraz ve Olağanüstü İtiraz :

Madde 130. — İl seçim kurullarının kararlarına karşı aşağıdaki şekilde itiraz olunur :

1. İl seçim kurullarıyla başkanlarının kendi işlemleri aleyhine vaki şikâyetlerin reddine dair verdikleri kararlara, tebliğ veya tefhiminden itibaren üç gün,
2. Bu kurulların teşekkülüne, kurulun teşkilinden itibaren üç gün,
3. Oy verme günü işlemlerine ait kararlara karşı derhal,
4. Sair kararlar aleyhine bu kararların öğrenildiği tarihten itibaren üç gün içinde ve en geç il birleştirme tutanağının düzenlenmesini takip eden üçüncü gün saat 17.00'ye,
5. Oyların dökümüne, sayımına, oyların seçilenlere göre ayrılmasına; il birleştirme tutanağının düzenlenmesinden sonraki üçüncü gün saat 17.00'ye,
6. Seçilme yeterliğine; veya kendilerine tutanak verilenlerin, seçilmediğine veya seçimin sonucuna tesir edecek olaylara karşı, seçilenlere verilecek tutanağın düzenlenmesinden sonraki üçüncü gün saat 17.00'ye,

Kadar 110 ncu maddede yazılı kimseler tarafından doğrudan doğruya veya il seçim kurulları vasıtasıyla Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilebilir.

Şu kadar ki; siyasi partilerin il başkanlarıyla genel merkezleri veya bağımsız aday tarafından tutanağın düzenlenmesinden sonra (7) gün içinde seçimin neticesine müessir olaylar ve haller sebebiyle yapılan itirazlar, seçimin sonucu hakkında kesin karar vermek yetkisine sahip olan kurullarca, seçimin neticesine müessir görüldüğü takdirde, alt kademelerce verilen kararların kesin veya kesinleşmiş olması veya kurullara derece derece ve müddeti içinde müracaat edilmemiş olması, bu itirazın incelenmesine ve reddine sebep teşkil etmez.

Bu itirazlar yazılı olarak yapılır. İtiraz dilekçesine, itiraz edenin adının, soyadının ve açık adresinin yazılması, ihbar ve iddia olunan vakıaların mahiyetinin ve gerekçesinin beyanının, delillerinin gösterilmesi ve belgelerinin bağlanması, bu belgelerin elde edilmesi mümkün değil ise, sebeplerinin ve nereden ve ne suretle temin olunabileceğinin bildirilmesi lazımdır.

Ancak, adaylığın kesinleşmesinden sonra, adayın Türk olmadığına, yaşının kanunda gösterilenden küçük olduğuna, okur - yazar olmadığı veya seçilme yeterliğini kaybettiren bir mahkûmiyeti bulunduğuna ilişkin iddialar dışındaki nedenlerle adaylara itiraz olunamaz. Bu hüküm olağanüstü itirazlar için de geçerlidir.

Bu şartları haiz olmayan dilekçeler reddolunur.

Kurullara Karşı Suçlar :

Madde 133. — Hileli faaliyetlerle veya herhangi bir şekil ve surette cebir veya şiddet kullanarak veya tehdit ederek, bu Kanunda yazılı kurulların toplanmalarına veya görevlerinin ifasına mani olanlar, onsekiz aydan aşağı olmamak üzere hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı fiiller, silahla işlenirse, verilecek hapis cezası üç yıldan aşağı olamaz. Bu fiiller, içlerinden en az biri silahlı olan üç kişi tarafından ittifak edilerek işlendiği veyahut aralarında ittifak olmasa bile içlerinden en az ikisi silahlı bulunan üçten fazla kimseler tarafından yapıldığı takdirde beş yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası hükmolunur.

Kurulların Tedbirlerine Riayetsizlik :

Madde 134. — Her kim seçim işlerinin cereyanı sırasında, seçimin düzenli yürütülmesini sağlamak maksadı ile, bu Kanunda yazılı kurullar veyahut kurul başkanları tarafından alınan karar ve tedbirlere, ihtara rağmen riayet etmezse on gündün bir aya kadar hapis ve beşyüz liradan ikibinbeşyüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Herhangi bir şekilde alınan karar ve tedbirlerin uygulanmasını zorlaştıran veyahut karar ve tedbirlerin neticesiz kalmasına sebebiyet veren kimselere bir aydan altı aya kadar hapis ve bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezası verilir.

Yukarıda yazılı fiiller, görevli kimseler tarafından işlendiği ve Türk Ceza Kanununa göre daha ağır bir suç teşkil etmediği takdirde, birinci fıkrada yazılı halde üç aydan altı aya, ikinci fıkrada yazılı halde de altı aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır ve bunlara muadil kamu hizmetlerinden memnuiyet cezası da hükmolunur.

Kurul Üyelerinin Göreve Gelmemesi :

Madde 136. — Kurullara seçildiği halde haklı sebep olmaksızın vazifesi başına gelmeyenler beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Seçim başladıktan sonra kuruldaki görevlerini haklı bir sebep olmaksızın terkedenler, iki aydan altı aya kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Araç-ve Gereçlerin Vaktinde Gönderilmemesi :

Madde 137. — Seçim kurulları başkan ve üyelerinden herhangi biri veya bu Kanunda yazılı işlerden biriyle görevlendirilen kimseler sandık seçmen listelerini, aday listelerini, seçime ait kâğıt ve paketleri ve oy pusularını, oy sandıklarını, oy zarflarını veya madde ve mali vasıtaları ve bilcümle seçim araç ve gereçlerini vaktinde yerlerine göndermezler veya gönderilmesine mani olurlar veya teslim etmezler veya teslim almazlarsa, bir yıldan aşağı olmamak üzere hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır ve cezalarına muadil kamu hizmetlerinden yasaklık cezası da hükmolunur.

Bu fiilleri görevlilerden başkaları yaparsa, altı aydan bir yıla kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Seçmen Kütüğü Hazırlıklarına İlişkin Suçlar :

Madde 140. — Seçmen kütüğünün düzenlenmesine esas teşkil edecek olan krokilerle, binalar cetvelini ilçe seçim kurulu başkanınca bildirilen süre içinde düzenleyerek vermeyenler veya kroki ve binalar cetvellerini seçmen kütüğünün düzenlenmesine elverişli bir şekilde yapmayanlar hakkında, fiillerinin mahiyetine ve bu hareketlerinin ortaya koyduğu güçlüklerin derecesine göre, Türk Ceza Kanununun 240 ncı ve 230 ncu maddelerinde yazılı cezalar altıda birden üçte bire kadar artırılarak hükmolunur.

Sayım ve yazım ve denetim işlemleri sırasında, belli edilen esaslara aykırı harekette bulunanlarla, sorulara cevap vermeyenler veya bilerek gerçeğe aykırı cevap verenler yahut ilk sayım ve yazım gününde, ilan edilecek süreden önce buldukları yeri terkedenler hakkında, fiilleri daha ağır cezayı gerektiren bir suç teşkil etmediği takdirde ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Seçmen Kütüğünün Düzenlenmesi :

Madde 141. — Bu Kanunla görevlendirilmiş oldukları halde, belli süre içinde ve şekillerine uygun olarak seçmen kütüğüne müteallik evrak ve vesikaları gereği gibi düzenlemeyen veya muhafaza etmeyenler veya gereken mercie vermeyenler altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Bu fiiller kayıtsızlık veya gereken dikkat ve itinanın gösterilmemesi sonucu husule gelmiş ise üç aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Yukarıda yazılı fiil ve hareketler yüzünden herhangi bir bölgede, seçmen kütüğünün veya sandık seçmen listelerinin yazılması veya bu sebeple seçmenlerin oy vermesi imkânsız hale gelmiş ise, birinci fıkrada yazılı halde bir seneden iki seneye kadar, ikinci fıkrada yazılı halde de altı aydan iki seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Kütük Düzenlemekle Görevli Olanların Suçları :

Madde 142. — Seçmen kütüğüne yazılmak hakkı olmayan bir seçmeni yazan veya yazılmak hakkı olan bir seçmeni yazmayan veya kütüğe yazılmış olup da silinmesi gereken seçmenin adını silmeyen veya silinmemesi gerektiği halde o seçmenin adını silenler bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer bu fiiller kayıtsızlık ve görevde gereken dikkat ve itinanın gösterilmemesinden ileri gelmiş ise üç aydan altı aya kadar hapis cezası verilir.

Seçme Yeterliği Olmayanların Seçmen Kütüğüne Kaydı :

Madde 143. — Seçme yeterliği bulunmadığı halde kendisini veya bu yeterliği olmayan bir başkasını her ne suretle olursa olsun seçmen kütüğüne kaydettiren veya bu şekilde kaydedilmiş olanları seçmen kütüğünden silinmesine aynı şekilde mani olan veya seçme yeterliği bulunan birinin aynı fiil ve hareketlerle seçmen kütüğünden silinmesine sebep olan üç aydan bir seneye kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıda yazılı fiiller cebir veya tehdit veya şiddet veya nüfuz veya tesir icrası suretiyle yapıldığı takdirde faile verilecek ceza, bir seneden beş seneye kadar haptir.

Seçmen Kütüğüne Birden Fazla Kayıt :

Madde 144. — Seçmen kütüğüne kendisini veya bir başka seçmeni bilerek birden fazla kayıt ettirenler veya bu sonucu veren fiilleri bilerek yapanlar üç aydan bir seneye kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı suçlar, bu işlerle görevlendirilenler tarafından işlendiği takdirde bir yıldan iki yıla kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Seçmen Listeleri Üzerinde İşlenen Suçlar :

Madde 146. — 141, 142, 143 ve 144 ncü maddelerde yazılı fiiller seçmen kütüğünün düzenlenmesinden sonra sandık bölgelerine göre düzenlenecek olan sandık seçmen listeleri ile Yüksek Seçim Kurulunca düzenlenmesine karar verilecek diğer listeler üzerinde işlendiği takdirde sözü geçen maddelerde yazılı cezalar verilir.

Seçmen Listesine İlişkin Suçlar :

Madde 147. — Asılması gereken seçmen listelerini asmayan veya vaktinden evvel indiren veya her ne suretle olursa olsun seçmenlerin tetkikine imkân vermeyen veya bu listelere karşı yapılan itirazları kabul etmeyen veya mercilerine bildirmeyen görevliler hakkında üç aydan iki yıla kadar hapis ve bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu fiiller kayıtsızlık veya gereken dikkat ve itinanın gösterilmemesi sonucu meydana gelmiş ise, verilecek ceza bir aydan altı aya kadar hapis ve beşyüz liradan ikibinbeşyüz liraya kadar ağır para cezasıdır.

Seçmen Kütüğü, Seçmen Listeleri ve Diğer Belgeler Üzerinde İşlenen Suçlar :

Madde 148. — Tamamen veya kısmen sahte seçmen kütüğü veya seçmen listesi tanzim eden veya bozan veya çalan veya yok eden kimse, üç yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Seçmen kütüğü veya seçmen listelerine ait vesikalari çalan veya bozan veya yok eden veya tahrip eden kimseye de aynı ceza verilir.

Oy hakkının kullanılmasına engel olmak maksadıyla seçmenlerin kimliklerini ispata yarayan herhangi bir belge üzerinde yukarıdaki fıkrada yazılı fiilleri işleyenler veya bu belgeleri saklayanlar altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Seçmen, kimliğini ispat ederek oyunu kullandığı takdirde, yukarıdaki fıkrada yazılı ceza yarısına kadar indirilir.

Propaganda Toplantılarına Karşı Suçlar :

Madde 149. — Her kim 51 nci maddede gösterilen heyetin kurulmamış olduğu toplantıda söz alır ve söylerse, bir aydan altı aya kadar hapis ve bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Herhangi bir vasıta ile bir seçim propagandası toplantısına engel olan veya devamına imkân vermeyecek hareket ve tertiplerle onu ihlal eden kimse üç aydan altı aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Bu fiiller, ikiden fazla kimse tarafından ittifak edilerek herhangi bir şekil ve surette cebir veya şiddet kullanılarak veya tehdide başvurularak işlenirse, faillerin her biri bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Eğer fiil, içlerinden en az biri silahlı olan ikiden fazla kişi tarafından ittifak edilerek veyahut aralarında ittifak olmasa bile içlerinden en az ikisi silahlı bulunan üç veya daha fazla kimse tarafından işlenirse, faillerin her biri iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Yasak Propaganda :

Madde 151. — Oy verme gününden önceki günün saat 18.00'inden sonra ve oy verme gününde umumi veya umuma açık yerlerde seçim propagandası için toplantı veya propaganda yapanlar veya bu maksatla yayınlarda bulunanlar veya ne suretle olursa olsun seçimin düzenini bozabilecek veya oy vermenin tam bir serbestlikle yapılmasına tesir edebilecek mahiyette söz, yazı veya sair suretlerle propaganda yapanlar veya asılsız şayialar çakanlar bir aydan altı aya kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Bu Kanununun 58 ve 60 ncı maddelerinde yazılan yasaklara aykırı hareket edenler hakkında, diğer kanun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla bir yıldan iki yıla kadar hapis ve bin liradan onbin liraya kadar ağır para cezası hükümlenir.

Adaylık Hükümlerine Aykırı Hareketler ve Propaganda Yapamayacak Olanlar :

Madde 154. — Özel kanunların adaylık koyma hususunda kabul ettiği esas ve şekillere uymaksızın adaylıklarını koyan memurlar ve yargıçlarla, adaylığını koymak için ordudan ayrılma isteğinde bulunmuş ve bu istekleri kabul edilmiş olmasına rağmen herhangi bir sebeple görevinden fiilen ayrılmadan veya resmi elbisesiyle propaganda yapan veya bu mahiyette herhangi bir harekette bulunan subaylar, askeri memurlar ve astsubaylar ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Yargıç ve yargıç sınıfından sayılanlarla, askeri şahıslar ve bu Kanununun 62 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı memur ve hizmetlilerin özel kanunlarına göre ilan olunan seçimin başlangıç tarihinden oy vermenin sona ermesine kadar bir siyasi parti veya bağımsız adayların leh veya aleyhinde propaganda yapmaları veya herhangi bir suretle telkin ve tesirde bulunmaları halinde, başka kanunlarda yazılı ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla ayrıca üç aydan bir yıla kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

63 ncü maddede yazılı yasaklara uymayanlar altı aydan bir seneye kadar hapis ve beşbin liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Başbakan ve Bakanların Yasaklara Uymamaları :

Madde 155. — 64, 65 ve 66 ncı maddelerde yazılı yasaklara uymayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Matbu ve İlanların Tahribi :

Madde 157. — Seçim propaganda matbualarının, yayınlanmasına veya ilanına mani olanlar veya bunları tahrip edenler bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Sandık Düzeni ve Oy Verme ile İlişkin Suçlar :

Madde 158. — Sandık başında bu Kanuna göre oy verme yönünden kendisine yükletilmiş olan ödevleri ihtara rağmen yapmayan seçmenler beşyüz liradan bin liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır.

Sandık Başında Müdahale ve İhtara Riayetsizlik :

Madde 159. — Oyunu kullandıktan sonra ihtara rağmen sandık başından ayrılmayan veya herhangi bir müdahale, telkin veya tavsiyede bulunan veya bunlara teşebbüs eden kimse bir aydan bir yıla kadar hapis ve bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Seçmen Olmayanların Oy Vermesi :

Madde 160. — Her kim oy verme sırasında seçme yeterliği olmadığını bildiği halde oy vermeye teşebbüs eder veya verirse bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Başkasının adını taşıyarak oy vermeye teşebbüs eden veya veren iki seneden dört seneye kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Bir sandıkta oy verdikten sonra başka sandıkta da oy vermeye teşebbüs eden veya veren kimse hakkında da ikinci fıkra hükmü uygulanır.

Oy Sandığı Üzerinde Suçlar :

Madde 161. — Usulüne aykırı olarak veya yetkisi olmadığı halde her ne sebep ve maksatla olursa olsun oy sandığının yerini değiştirenler, yerinden kaldıranlar, oy sandığını açan, çalan veya tahrip eden veya içindeki veya içinden çıkan oy zarflarını alan, çalan veya değiştiren kimse, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Bu fiil ve hareketler, cebir veya şiddet veya hileyle işlendiği takdirde hükmedilecek ceza bir misli artırılarak hükmolunur.

Kurul Başkan ve Üyelerinin Seçim İşlerini Bozması :

Madde 163. — Seçim kurulları başkan ve üyelerinden herhangi biri kanuna aykırı hareketleriyle seçim muamelelerinin yapılmasını ve oy verilmesini kısmen veya tamamen imkânsız kılar yahut seçimlerin butlanına bilerek sebebiyet verirse, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve onbin liradan ellibin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

Bunlar seçim neticelerini ilan etmezler, tutanağı asmazlar veya kanunen vermeye mecbur oldukları tutanak suretlerini vermezlerse aynı ceza ile cezalandırılırlar.

Oy Verme Sonucuna Tesir Edecek Haller :

Madde 164. — 1. Her kim sandık başında seçmenlerin imzalarını koydukları sandık seçmen listesine gelmeyenler adına sahte imza atmak, mühür koymak veya parmak basmak gibi hileli bir hareket ile sandığa oy atar veya attırır ise iki seneden dört seneye kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

2. Bu fiil sandık başkan ve üyeleri ile resmi memurlar tarafından işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkra da yazılı cezaya yarısı eklenerek hükmolunur.

3. Her kim, herhangi bir şekilde seçimin neticesini tağyir eder veya ettirir veya seçim tutanaklarını tamamen veya kısmen sahte olarak tanzim veya tahrif eder veya ettirirse, üç yıldan yedi yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

4. Yukarıdaki fıkrada yazılı fiil ve hareketler, kurul başkan ve üyeleri ve resmi memurlar tarafından işlendiği takdirde haklarında verilecek ceza beş yıldan on yıla kadar ağır haptir.

5. Her kim oyunu kullandıktan sonra sandık başında kendisine sürülen özel boyayı silerek veya yok ederek veya herhangi bir şekil ve surette gözle farkedilemez duruma getirerek aynı seçimde ikinci defa oy kullanır veya kullanmaya teşebbüs ederse, altı aydan iki yıla kadar hapis ve ikibinbeşyüz liradan yirmibeşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu fıkrada sözü edilen özel boyayı ilçe seçim kurulu başkanlığından teslim aldıktan sonra bu boyayı kasten yok veya imha eden veya oyunu kullanan seçmenin belirlenen uzvuna bu boyayı hiç sürmeyen veya bu özel boyadan başkasını süren sandık kurulu başkan ve üyelerine veya seçmenleri ya da sandık kurulu başkan ve üyelerini bu fıkrada yazılı fiilleri işlemeye herhangi bir surette icbar eden kimselere, bu fıkrada yazılı ceza üçte birden yarıya kadar artırılarak hükmolunur.

Her kim, kurulları, üçüncü fıkrada yazılı fiilleri işlemeye, herhangi bir suretle icbar ederse üçüncü fıkrada yazılı ceza üçte birden yarıya kadar artırılarak hükmolunur.

Eğer bu fiil kurul mensuplarına herhangi bir suretle menfaat temini veya vaadi suretiyle meydana gelmiş ise, kurul mensuplarıyla menfaat temin veya vadedenler hakkında dördüncü fıkrada yazılı ceza üçte birden yarısına kadar eklenerek hükmolunur.

İtirazları ve Şikâyetleri Kabul Etmemek :

Madde 165. — Bu Kanunla kendilerine şikâyet ve itiraz yetkisi tanınanların bu yoldaki müracaatlarını tutanağa geçirmeye mecbur oldukları ahvalde tutanağa geçirmeyi reddeden kurul başkan ve üyeleri bir aydan bir yıla kadar hapis ve bin liradan beşbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Kötü Niyetle İtiraz :

Madde 166. — Seçim sonunda seçilenlere verilen tutanaklara veya seçilenlerin yeterliğine makbul bir sebep olmaksızın ve kötü niyetle itiraz edenler üç aydan altı aya kadar hapis ve beşbin liradan yirmibin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

İçki Yasağına Aykırı Hareketler :

Madde 170. — Oy verme günü, oy verme müddetince, umuma açık yerlerde ispirotolu içki verenler, satanlar veya içenler veya herhangi bir suretle açık veya kapalı şişelerde ispirotolu içki satanlar veya alanlar ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Silah Taşıyanlar :

Madde 171. — 79 ncu maddenin koyduğu silah taşıma yasağına aykırı hareket edenler hakkında 6136 sayılı Kanun hükümleri mahfuz kalmak şartıyla ikibinbeşyüz liradan onbin liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

Dava Süresi :

Madde 180. — Seçim suçlarından doğan kamu davası, seçimin bittiği tarihten itibaren bir yıl içinde açılmadığı takdirde kovuşturma yapılamaz.

Kamu davasının açılması izin veya karar alınmasına bağlı olan suçlarda izin veya kararın alınması için yapılan müracaat tarihi ile izin veya kararın verildiği tarih arasında geçen süre dava süresi hesabına katılmaz. Ancak, bu süre üç ayı geçemez.

Seçim Giderleri :

Madde 181. — Yüksek Seçim Kurulu ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü giderleri ile her türlü seçim işleri giderleri genel bütçeden ödenir. Bunun için gerekli ödenek Adalet Bakanlığı Bütçesi içindeki ayrı bir programda gösterilir.

Bu ödeneğin harcanmasında, birinci derecede ita amiri, Yüksek Seçim Kurulu Başkanındır. Başkan, yetkilerinin bir kısmını Seçmen Kütüğü Genel Müdürüne devredebilir, Genel Müdürün de diğer görevlilere devretmesine izin verebilir.

Seçim işleri için mahallerinde yapılması gereken her türlü harcamaların ita amiri il ve ilçe seçim kurulları başkanlarıdır.

Ödenecek Ücretler :

Madde 182. — Seçim kurulları başkan ve üyeleriyle bu Kanun gereğince görevlendirilecekler ve bu işlerde mesai saatleri içinde veya dışında çalıştırılacak memur ve hizmetliler ile siyasi parti temsilcilerine verilecek ücretler ve hariçten alınarak çalıştırılacakların gündelikleri Yüksek Seçim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirtilecek esas ve miktarlara göre ödenir. Ancak, bu gündelikler asgari ücretten az olmaz.

Bulunduğu yerin haricinde bir mahalle gönderileceklerin yol masrafları Harcırah Kanunu hükümlerine göre verilir.

Yüksek Seçim Kurulu Başkanı, bu madde hükümlerine göre harcanacak seçim giderleri ödeneğinden yeter miktarı il ve ilçe seçim kurulları başkanları emrine gönderir.

Bu Kanunun uygulanması için gerekli yerlere başka yerlerden yetki verilerek gönderilen hâkim sınıfindan olanlara bu sebeple yapılan ödemeler saklıdır.

Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve miktarlara göre ödenecek ücretler vergilendirilmeksizin ödenir.

Satın Alma ve Avans :

Madde 183. — Bu Kanun gereğince yapılacak işler için lüzumlu satın alma ve kiralama işleri 2490 sayılı Kanuna tabi olmaksızın yapılabilir. İlan zorunlu değildir.

Her çeşit seçim giderleri için il ve ilçe adalet daireleri mutemetlerine il ve ilçe seçim kurulları başkanlarının tasvibi ile ayrıca yüzbin liraya kadar avans verilebilir. Bu had içinde kalmak üzere mahsup edilen miktara kadar yeniden avans verilebilir.

Yüksek Seçim Kurulu, gerekli gördüğü ahvalde avans miktarını artırabilir.

MADDE 2. — 26.4.1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanuna, 24.3.1973 tarihli ve 1700 sayılı Kanunla eklenen geçici maddeye (geçici madde 11) numarası, 20.2.1979 tarihli ve 2181 sayılı Kanunla eklenen geçici maddeye (geçici madde 12) numarası verilmiş ve bu Kanuna aşağıda gösterilen bir yeni ek madde ile beş yeni geçici madde eklenmiştir.

EK MADDE 4. — Yüksek Seçim Kurulu, zorunlu gördüğü takdirde, adaylığa müracaat tarihi, müracaatların incelenmesi, adaylığa karşı itiraz, itirazların karara bağlanması, adayların geçici ve kesin ilanı gibi seçim işlemleri için bu Kanunda veya başka kanunlarda öngörülen tarihleri ve süreleri değiştirebilir. Yüksek Seçim Kurulu bu kararını gerekçesiyle birlikte derhal ilan eder. Şu kadar ki, süre ve tarihlerde değişiklik yapma yetkisi, siyasi partilerce gösterilecek adaylar hakkında kullanılamaz.

GEÇİCİ MADDE 13. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görev yapmakta olan Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin görevi 1981 yılı Ocak ayına kadar devam eder. 1980 yılının Aralık ayının ilk haftasında Yargıtay ve Danıştay üyeleri arasından ad çekme ile 3'er üye ayrılır. Ad çekme, Yüksek Seçim Kurulu huzurunda, kurul başkanı tarafından yapılır. Başkan ve başkanvekili bu ad çekmeye girmezler.

1981 Ocak ayının ilk haftasında, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurullarında, ad çekme sonucunda boşalan 3'er üyelik için seçim yapılır.

Geri kalan üyeliklerin seçimi 1983 Ocak ayında yenilenir.

GEÇİCİ MADDE 14. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden bir aylık sürenin son haftasında, 15 nci maddede yazılı usulle il seçim kurulları, 18 ve 19 ncu maddelerde yazılı usulle ilçe seçim kurulları ku-

rulur. Bu kurulların yenilenmesi, bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden Ocak ayından bir yıl sonraki Ocak ayının son haftasında yapılır.

GEÇİCİ MADDE 15. — 24.3.1973 tarihli ve 1700 sayılı Kanunla değiştirilen 298 sayılı Kanunun 28 ve müteakip maddelerine göre, kadroları Adalet Bakanlığına bağlı daimi seçmen kütüğü bürolarında çalışan personelden, kadrolarıyla birlikte Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne geçmeleri Genel Müdürlükçe uygun görülmeyenler, Adalet Bakanlığınca başka görevlere atanırlar ve kadroları iptal edilir.

GEÇİCİ MADDE 16. — İlk yazım, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra gelen altmışıncı günü takibeden ilk pazar günü yapılır.

Bu yazımda elde edilen bilgiler, ilgili ilçe seçim kurullarında liste haline getirilerek bu listeler ilçe seçim kurulu başkanlıklarında saklanır; geçici 17 nci maddenin uygulanmasında bu listelerde yazılı bilgiler esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 17. — 1. Bu Kanun hükümleri gereğince Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenecek seçmen kütüğünün ve bu kütüğe uygun olarak yayınlanacak sandık seçmen listelerinin hazırlanıp yayınlanmasında; 14 Ekim 1979 tarihinde Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme, Cumhuriyet Senatosu üyeliği ile milletvekili ara seçimleri yapılacak illere ve ilk sandık seçmen listelerinin yayınlanmasına kadar geçecek süre içinde mahalli idareler seçimleri yapılacak seçim çevrelerine öncelik verilir.

2. İlk yazım ve birinci bentte belirtilen seçimlerin yapılma tarihlerine göre; bu seçimlerin yapılacağı seçim çevrelerine ait kütük ve sandık seçmen listelerinin zaman darlığı sebebiyle Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce hazırlanıp yayınlanmasına ve yapılacak bu seçimlere yetiştirilmesine imkân olmadığının Yüksek Seçim Kurulunca tespit edilmesi halinde :

a) 14 Ekim 1979 tarihinde yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme, Cumhuriyet Senatosu üyeliği ve milletvekili ara seçimlerinde, ilçe seçmen kütüğü bürolarının geçici 16 ncı maddeye göre yapılan ilk yazımla elde edilen bilgilerden çıkardığı listelere göre hazırlanacak sandık seçmen listeleri kullanılır.

Bu şekilde hazırlanan sandık seçmen listeleri, listelerin hazırlanmasından sonra bu illere bağlı bütün seçim çevrelerinde yapılacak mahalli idareler seçimleri için de geçerlidir.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten yukarıda (a) fıkrasında belirtilen şekilde sandık seçmen listelerinin hazırlanmasına kadar geçecek süre içinde, bütün seçim çevrelerinde yapılacak; belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisi üyelikleri, köy ve mahalle muhtarlıkları, ihtiyar heyeti ve meclisi üyelikleri seçimlerinde kullanılacak sandık seçmen listelerinin tanzim esaslarıyla, (a) fıkrasında yer alan ve ilk yazımla elde edilen bilgileri kapsayan listelerin düzenlenmesine, askıya çıkarılmasına ve askıdan indirilmesine, sandık seçmen listelerine ayrılmasına ve kesinleşmesine, itirazların süre ve şekillerine dair esasları Yüksek Seçim Kurulu tespit ve ilan eder.

MADDE 3. — 24.5.1961 tarihli ve 304 sayılı Cumhuriyet Senatosu Üyelerinin Seçimi Kanununun 1, 11 ve 13 ncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Genel Olarak Uygulanacak Hükümler :

Madde 1. — 25 Mayıs 1961 tarihli ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 1 ve 2 nci maddelerinde, 9 ncu maddesinde, 10 ncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında, 11 ila 24 ncü maddelerinde, 27 nci maddesinin 1, 2 ve 3 ncü bentlerinde, 28 ila 41 nci maddelerinde ve bunların ek ve tadillerinde yer alan hükümler, Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçimlerinde de uygulanır.

Oy Verme :

Madde 11. — Cumhuriyet Senatosu üyelerinin seçimi, milletvekili seçimi ile aynı günde yapıldığı takdirde, Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçiminin oy verme işleri de aynı sandık kurulları tarafından yürütülür. Şu kadar ki, sandık alanında, bu seçim için ayrı bir kapalı oy verme yeri, ayrı renkte oy sandığı, sandık seçmen

listesinin ayrı bir nüshası bulundurulur ve bu seçimlerde, milletvekili seçiminde kullanılan birleşik oy pusulasında renk bakımından farklı birleşik oy pusulası kullanılır.

Ancak, bir sandığa ait işler bitirilmeden, diğer sandık açılmaz.

Hesaba Katılmayan Oy Pusuları :

Madde 13. — Sandıktan milletvekili seçimine ait birleşik oy pusuları çıkmış ise bu pusular hesaba katılmaz.

MADDE 4. — 25 . 5 . 1961 tarihli ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 10, 17, 23, 24, 27, 29, 30, 31, 33, 37 ve 41 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Adaylık :

Madde 10. — Seçilme yeterliğine sahip her vatandaş, milletvekilliğine adaylığını koyabilir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 78 nci maddesinin 8 nci bendinde yer alan bağımsız adaylarla ilgili hükümler saklıdır.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 14 ncu maddesinin 11 nci fıkrası gereğince Yüksek Seçim Kurulunun tespit ve ilan ettiği seçime katılabilecek siyasi partilerin genel merkezlerindeki yetkili organları, bütün seçim çevrelerinde aday gösterebilirler. Şu kadar ki, bu partilerin teşkilatı olsun veya olmasın, en az 15 ilin her birinde, o seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısına eşit sayıda aday göstermeleri gerekir.

Memurların Adaylığı :

Madde 17. — Devlet, Katma Bütçeli İdareler, İl Özel İdareleri, Belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseselerde, İktisadi Devlet Teşebbüs ve Teşekküllerinde ve Kamu Tüzelkişiliklerinde, bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile 2834 sayılı Kanunun kapsamına giren kooperatif ve koperatif birliklerinde; memur ve hizmetli olarak çalışanlarla belediye başkanları, aday olmak ve aday gösterilmek için istifa zorunda değildirler.

Ancak, bunlar, genel ve ara seçimlerin başlangıcından iki ay önce, seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde istifa etmedikçe, görevli buldukları seçim çevresinden adaylıklarını koyamazlar, aday gösterilemezler ve seçilemezler.

Birinci fıkrada yazılı bütün idare ve kuruluşların; müsteşar, genel müdür, genel sekreter, daire, grup, bölge müdür veya başkanları ile yardımcıları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri; çalışma alanlarına giren bütün seçim çevrelerinde görevli sayılırlar.

Hâkimlerle Cumhuriyet savcıları mesleklerinden çekilmedikçe aday olamazlar, aday gösterilemezler ve seçilemezler.

Adaylıktan İstifa ve Ölüm :

Madde 23. — Aday listelerinin kesinleşmesinden oy verme günü saat 17.00'ye kadar ölüm veya istifa nedeniyle aday listelerinde vukua gelecek eksilmeler üzerine, ilgili siyasi partinin genel merkezindeki yetkili organına Yüksek Seçim Kurulu tarafından, eksiklerin derhal tamamlanması lüzumu tebliğ edilir.

İlgili parti teşkilatı, bu tebliğden itibaren iki gün içinde; eksilen yerleri, o seçimde parti aday listesinde ismi bulunmayan adaylar ile tamamlar.

Tebliğ oy verme gününden önceki iki günden daha önce yapılmış ise, o siyasi parti bu maddeye göre aday ismini süresinde bildirmediği takdirde; o seçim çevresinde seçime katılma hakkını kaybeder.

Kullanılacak Oy Puslası :

Madde 24. — Milletvekili seçiminde; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun değişik 78 nci maddesi uyarınca hazırlanmış birleşik oy puslası kullanılır.

Muteber Olmayan Oy Puslaları :

Madde 27. — 1. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanunun değişik 103 ncü maddesinde gösterilen oy puslaları,

2. Sandıktan, Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçimine ait birleşik oy puslaları çıktığı takdirde bu oy puslaları,

Muteber sayılmaz.

Sayımın İlanı ve Tutanağa Geçirilmesi :

Madde 29. — Sandık kurulu, oyların sayım ve dökümünü yaparken, siyasi partilerin ve bağımsız adayların her birinin aldığı oy sayısını tespit ederek tutanağa geçirir.

İlçelerde Seçim Sonuçlarının Birleştirilmesi :

Madde 30. — İlçe seçim kurulu, sandık tutanaklarının birleştirilmesinde, siyasi partilerin ve bağımsız adayların her birinin aldıkları oy sayısını tespit ederek tutanağa geçirir.

İl Tutanağı :

Madde 31. — İl seçim kurulu, ilçe seçim kurullarından gelen tutanakları, yukarıdaki maddede belirtilen şekilde birleştirilir ve il seçim çevresindeki:

1. Seçmenlerin sayısını,
 2. Oylarını kullanan seçmenlerin sayısını,
 3. İtiraz edilmiş veya ihtilafli görülmüş olup da, muteber sayılarak hesaba katılan oy puslaları sayısını,
 4. Muteber sayılmayan ve hesaba katılmayan oy puslaları sayısını,
 5. Muteber tutulan ve hesaba katılan oy puslaları genel toplamını,
 6. Seçime katılmış olan siyasi partilerden ve bağımsız adaylardan her birinin aldığı oy miktarını gösteren muteber oy puslaları sayısını,
- Tutanağa geçirir.

Siyasi Parti Adaylarından Seçilenlerin Tespiti :

Madde 33. — Siyasi parti adaylarından seçilenler aşağıdaki şekilde tespit edilir :

A) Yüksek Seçim Kuruluna verilen aday listelerindeki sıra, seçimlerde siyasi partilerin kazandıkları milletvekillerinin sırasının tespitine esas olur. Ancak, 32 nci madde gereğince partinin kazandığı milletvekilliği sayısı tespit edildikten sonra, her parti için ayrı ayrı olmak üzere Yüksek Seçim Kurulunca örneği tespit edilecek cetvele,

1. Adayların adları, her partinin aday listesindeki sıraya göre alt alta yazılır.
2. Bundan sonra her seçim çevresinde, 32 nci madde gereğince partilere düşen milletvekilliği sayısı kadar milletvekilli bu madde gereğince düzenlenen listenin son sütununun başından itibaren sayılmak suretiyle seçilmiş sayılır.

B) Bu işlemler açık olarak yapılır ve adaylarla müşahitler hazır bulunabilirler.

İl seçim kurulu başkanı, milletvekilliğine seçilenleri gösteren tutanağın bir suretini o seçim çevresinde derhal ilan ettirir; diğer bir suretini de bir hafta süre ile il seçim kurulu kapısına astırır.

Seçim Delillerinin Saklanması :

Madde 37. — Hesaba katılan ve katılmayan ve itiraza uğramış olan oy pusulaları, sayım ve döküm cetvelleri ve milletvekilliğine seçilme tutanakları ve seçimle ilgili diğer her türlü evrak, iki yıl süre ile, ilçelerde ilçe seçim kurulu başkanı, illerde il seçim kurulu başkanı tarafından saklanır ve Yüksek Seçim Kurulunun talebi olmadıkça hiçbir yere gönderilmez.

Özel Hüküm Bulunmayan Hallerde Uygulanacak Kanun :

Madde 41: — Bu Kanunda özel bir hüküm bulunmayan hallerde, «Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun» un işbu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

MADDE 5. — 1. 26 . 4 . 1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun;

a) 24.3.1973 tarihli ve 1700 sayılı Kanunla değiştirilen 48 nci,

b) 61 nci,

Maddeleri,

2. 25.5.1961 tarihli ve 306 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun;

a) 26.6.1973 tarihli ve 1783 sayılı Kanunla değiştirilen 25 ve 26 nci,

b) 28 nci,

Maddeleri,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cilt	Cumhuriyet Senatosu	
	Birleşim	Sayfa		Birleşim	Sayfa
12	68	7	43	57	421
	70	97		60	528
	76	163:164,164:207		66	669:721,722:723
	77	215:216,245, 247:250			

I - Gerekçeli 331 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 76 ncı Birleşimine, 914 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 66 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Millet Meclisi Anayasa ve Adalet, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 2/707,